

NAŠA LUČ

april 1996, letnik 45, številka 4

mesečnik za slovence na tujem

Uredništvo Naše luči Vam želi

**Razcvete se cvet
pomladne rože
in sije
v pomladni dan
kot luč.**

**Sije
iz zdavnaj minulih dni,
sije
iz črne globine prsti
in opojno diši**

**in opojno diši
po tem dnevu**

in večnosti.

Tone Kuntner

*blagoslovljene velikonočne praznike
in veselo alelujo!*

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik:

DRUŽINA, SLO-61000 Ljubljana, p. p. 95.

Glavni urednik:

Janez Pucelj, Oberhausen, Nemčija

Odgovorni urednik:

Ljubo Bekš, Ljubljana.

Uprava:

Krekov trg 1/II, 61000 Ljubljana,
tel. 061/131-62-02

Uredništvo:

Naša Luč

Poljanska c. 2, 61000 Ljubljana
tel.: 061/133-20-75
faks: 061/126-23-02

NAROČNINA

(v valuti zadevne dežele):

Slovenija	1500 SIT
Avstrija	200 ATS
Anglija	11 GBP
Belgija	690 BEC
Francija	106 FRF
Italija	24.000 ITL
Nizozemska	35 NLG
Nemčija	30 DEM
Švica	27 CHF
Švedska	130 SEK
Avstralija	26 AUD
Kanada	23 CAD
ZDA	20 USD

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali pa direktno na upravo. Tolarski žiro račun: 50101 - 603 - 401025, DRUŽINA d.o.o., s pripisom za Našo luč, devizni račun: Nova Ljubljanska banka d.d.: 50100-620-133 900-27620-118911/5. Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava.

Po mnenju Ministrstva za kulturo št. 415-147/94 z dne 23.2.1994 šteje Naša luč med proizvode, za katere se plačuje 5% prometni davek. PRINTED IN SLOVENIA

Oblikovanje: TRAJANUS

Tisk: Tiskarna Ljudske pravice, Ljubljana.

Naslovna fotografija: Kranj

Tretja stran ovitka: teloh-Vrščič

Četrta stran ovitka: Znamenje v Depali vasi

Vse fotografije na ovitku: France Stele

Velikonočno voščilo

Pomladno brstenje, ki ga srečujemo na vsakem koraku in ga čutimo tudi v sebi, nam naznanja čudovito zmago življenja nad smrtjo. V veri pa se že pripravljamo na veliko noč, ki nam oznanja veselo novico, da je v Kristusu izbojevana odločilna bitka s smrtjo, iz katere prihaja novo življenje.

Letos obhajamo velikonočne praznike v posebnem pričakovanju. Od 17. do 19. maja bo Slovenijo obiskal papež Janez Pavel II. Kot Kristusov namestnik na zemlji in 263. naslednik apostola Petra prihaja potrditi našo vero in nas še tesneje povezati z vesoljno Cerkvijo in med seboj.

Geslo, ki smo ga izbrali za papežev obisk, se glasi: "OČE, POTRDI NAS V VERI." To najprej pomeni utrditev v veri naših prednikov. Spominjamo se 1250 let, odkar sta karantanska kneza Gorazd in Hotimir sprejela krst in se s tem vključila v veliko družino evropskih narodov. Benediktovo geslo: Ora et Labora - Moli in delaj - se je sicer kasneje obrnilo v delaj in moli in se nazadnje izpraznilo v delaj in delaj. Vendar danes znova odkrivamo, kako dragoceno dediščino imamo; to dediščino moramo znova oživetiti in utrditi za naš čas.

Skozi stoletja so naši predniki doživljali težke preizkušnje: vojske, lakoto, kužne bolezni. Vendar slovenski človek kljub težkim bremenom ni preklinjal Boga. Nasprotno, v najtežjih trenutkih se je še zaupneje oklepal Boga, Jezusa Kristusa in Božje matere Marije. Postavil je toliko cerkvic in drugih znamenj, ki so ga usmerjala navzgor in mu dajala vedno novo upanje. V zadnjem času nam je uspelo z velikodušnim sodelovanjem vernikov večno teh znamenj lepo obnoviti. Hvaležni smo tudi vam, rojakom po vsem svetu, za vsak dar, s katerim ste pomagali pri obnovi.

Danes pa je treba ob bogati dediščini, ki smo jo sprejeli iz preteklosti, graditi živo Cerkev, našo osebno vero, da bo sposobna kljubovati viharjem našega časa in prostora. To je drugi namen papeževega obiska. Hkrati vabimo tudi vas, ki ste razkropljeni po svetu, da se udeležite velikega dogodka v Marijinem mesecu maju.

Ob koncu vam v imenu Cerkve na Slovenskem voščam vesele velikonočne praznike v upanju, da bo Kristusovo vstajenje tudi vam podarilo novo življenje odrešenih božjih otrok.

Vse vas pristrčno pozdravljam in blagoslavljam v imenu Očeta in Sina in Svetega Duha.

Alojz Uran
Ljubljanski pomožni škof

Alojz Kranj

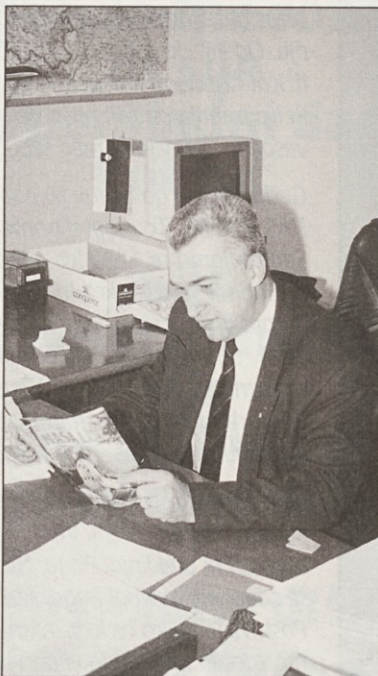
Pogovor z dr. Petrom Vencijem, državnim sekretarjem

za Slovence v zamejstvu in po svetu

Da bi vedno ostali zavedni, ponosni in pokončni Slovenci

Za začetek bi vas prosil, da se našim bralcem predstavite?

Rodil sem se leta 1939 v Kranju, kjer sem obiskoval takrat še štiri razrede osnovne šole in nižjo ter višjo gimnazijo. Leta 1958 sem maturiral na kranjski gimnaziji. Pozneje sem v Ljubljani uspešno končal študij fizike in doktoriral iz mehanike. Zadnjih deset let sem redni profesor na ljubljanski univerzi. Ob nastopu slovenske pomladi sem bil član Demosa - gibanja za demokracijo Slovenije. Ker sem zelo dobro poznal delovanje in ustroj slovenskega šolstva, me je mandatar prve slovenske demokratične vlade Lojze Peterle imenoval za ministra za šolstvo. Mislim, da sem svoje delo pošteno in dobro opravil. Rad bi omenil samo nekaj pomembnih sistemskih sprememb: vpeljava pojma in dejanska uvedba zasebnega šolstva, možnost podeljevanja koncesij, ureditev in normalizacija vseh treh šolskih katoliških zavodov v Želimljah, Vipavi in začetek formiranja Zavoda sv. Stanislava kot bodočega najmočnejšega srednjega šolskega središča. Najbrž danes tega ne bi mogel več narediti. Po prenehanju prve vlade sem iz SDZ (Slovenska demokratična zveza) prestopil v SKD. Zdaj sem podpredsednik stranke, predsednik regionalnega odbora za Gorenjsko, kar mi vzame veliko časa in energije. Spomladi leta 1993, ko se je oblikovala nova vlada, me je Lojze Peterle povabil, naj sprejemem mesto državnega sekretarja za Slovence po svetu. Lahko rečem, da me je našel ob šolstvu na edini slabi točki, saj so Slovenci, naši ljudje po svetu, moja druga šibka točka. Pri šolstvu je šlo za 450.000 do pol milijona

naših otrok, tu pa gre za podobno številko naših ljudi, ki so razseljeni po svetu. Gre za zelo veliko in pomembno skupnost.

Koliko Slovencev je po vašem mnenju razseljenih po vseh petih celinah?

Številke so v teh razmerah neprijetna zadeva, vesplošno pa lahko govorimo o okrog pol milijona ljudi. Gre za to, da je opredelitev, kdo je Slovenec in kdo ni, vezana na marsikaj. Država ne more nobenemu dokazati, da to je, niti da to kdo drugi ni. To je svobodna odločitev posameznika, in to je treba spoštovati. So posamezniki, ki zelo slabo obvladajo celo posamezno narečje, pa se še kako čutijo pripadniki te skupnosti. Najprej so tu naši zamejci. Tudi pri vprašanju zamejstva smo pred dilemo, ali so to Slovenci samo na avtohtonem ozemlju, mislim na Italijo, Avstrijo in Madžarsko, ali pa so to tudi Slovenci na Hrvaškem - tudi tam najdemo nekaj elementov avtohtonosti (območje Istre, Čabra in okolica Štrigove).

Seveda so eno uradni podatki, drugo pa dejanske ocene: v Italiji, to je v Furlaniji-Juljski krajini, ki obsega Tržaško, Goriško in Videmsko pokrajino, živi približno 50.000 Slovencev, po mnenju nekaterih pa še celo nekaj več. Tako npr. italijanski uradni podatki ministrstva za notranje zadeve, objavljeni samo kot notranje gradivo, govorijo celo o 40.000 Beneških Slovencih. Lahko rečemo, da je v Italiji danes okoli 100.000 Slovencev, ki tako ali drugače čutijo svoje slovenske korenine.

Na Koroškem uradno priznavajo približno 13.000 Slovencev. Sami Korošci pa govorijo o kakih 40.000 do 50.000 koroških Slovenceh. Znano je, da vsaj 50.000 ljudi v južnem delu Avstrije razume slovensko in deloma tudi govori slovensko. Ne smemo pozabiti Slovencev na avstrijskem Štajerskem. Tudi oni so avtohtona manjšina na tem območju - spodnji del Gradca, radgonski trikotnik... Po ljudskem štetju leta 1990 se je v Avstriji, na avstrijskem Štajerskem, za slovensko pripadnost izreklo od 1.000 do 1.500 ljudi. Številka 1.500 je tu kolikor toliko realna, najbrž pa jo je treba povečati vsaj še za enkratno, tako da bi lahko govorili vsaj o treh tisočih. V Porabju, od Monoštra proti slovenski meji, je tako imenovani porabsko-slovenski del, kjer v sedmih vaseh v dveh dolinah živi kakih 6.000 duš, ki nedvomno pripadajo in govorijo porabsko narečje, pripadajo slovenski skupnosti in so tudi formalno organizirani v vaške skupnosti. Poleg tega pa ne smemo mimo dejstva, da v Italiji, še posebej pa v Avstriji in na Madžarskem lahko govorimo tudi o delu Slovencev, ki ne živi ob meji in nima značaja manjšine. To so Slovenci na Dunaju (3.000), na Solnograškem (do 500), v Vorarlbergu (2.000). V vsaki državi, tudi če je sosednja, moramo ločiti dvoje: manjšino in del Slovencev, ki živi v tej deželi ali mestu. Podobno je na Madžarskem, v Budimpešti, v Monoštru ali pa še globlje v Geru, Sombatelu srečamo Slovence, ki pa so zunaj narodnostnega ozemlja in niso v tem smislu organizirani - delujejo kot društva. Na Hrvaškem je po njihovem štetju iz leta 1990/91 24.000 Slovencev. Od 2.000 do 3.000 jih lahko štejejo kot avtohtoni del, vendar je danes to še nerešeno vprašanje. Na območju nekdanje Jugoslavije živi od 3.000 do 4.000 Slovencev v BiH, v Srbiji in Črni gori 4.000 do 5.000, v Makedoniji pa je od 700 do 800 Slovencev.

Kakšen pa je položaj drugod po Evropi?

Govorimo o 70.000 do 80.000 Slovenceh. To so ljudje, ki so večinoma odšli v tujino zaradi dela; večji del je torej ekonomska, manjši del pa politična emigracija. Vsi ti so upali, da se bodo nekega dne vrnili. Država z največ Slovencev je Nemčija, sledijo Avstrija, Švedska, države Beneluksa, Francija, Anglija in Švica. V začetku tega stoletja je veliko ljudi odšlo, številke za Nemčijo in Francijo gredo v destitisoče, na rudarjenje, torej v izredno težke razmere. Nastala so rudarska središča; v tem predelu (v Franciji) je najbrž več kot 20.000 Slovencev. To je ocena, ki jo ima naše veleposlaništvo

v Parizu, in to je ocena, ki jo ima tudi slovenska katoliška misija v Chatillonu. Podobne razmere so tudi v Belgiji in severni Nemčiji. Zato lahko za Evropo rečemo, da gosti od 80.000 do 100.000 naših rojakov. Na Švedskem je ta številka 7.000, v Angliji pa 1.500.

Pomembnejša slovenska središča zunaj Evrope so v Ameriki, tako v Severni kot Južni. ZDA so gotovo dežela, kamor je v preteklosti odšlo največ naših ljudi. V Clevelandu po nekaterih ocenah še danes živi kakih 100.000 Slovencev. V vsakem primeru gre za eno večjih slovenskih mest, da drugih na tem vzhodnem delu sploh ne omenimo. Govorimo o 100.000 do 150.000 Slovenceh; odvisno seveda od tega, ali se tretja generacija še čuti Slovence ali ne. Podobno je v Kanadi, kjer je po naših ocenah vsaj 30.000 naših rojakov.

Čeprav v Južni Ameriki v vsaki državi lahko govorimo o majhni skupnosti Slovencev, je Argentina vendar najpomembnejše središče južne poloble. Tudi tam poznamo dva dela izseljencev: stari ali ekonomski del (čas po prvi svetovni vojni) in politični del po zmagi komunistične diktature. Prve je gnala ekonomska kriza skupaj s pritiski fašistične Italije (torej tudi politični motiv), druge pa norija državljanske vojne. Na začetku je bilo tam od 40.000 do 50.000 naših ljudi. Sedanja številka po državljanski vojni, po begu za rešitev lastnega življenja po letu 1948, pa je okoli 15.000. Danes lahko govorimo o 25.000 do 30.000 Slovenceh, ki so večinoma naseljeni v Buenos Airesu, Mendози in Bariločah. Ne smemo pozabiti še na Čile (600-700) in Brazilijo (1.000-2.000). V daljni Avstraliji pa živi okoli 30.000 Slovencev, največ v Melburnu in njegovi okolici. Mislim, da bi težko našli kakšen del

sveta brez Slovenca, čeprav kot narod ne presegamo številke 2, 5 milijona.

Danes v javnosti mnogi zelo radi uporabljajo izraze, kot so izseljenec, zdomec, zamejec... Prosil bi vas, če nam lahko na kratko razložite pomen teh izrazov, da bomo drug drugega lažje razumeli?

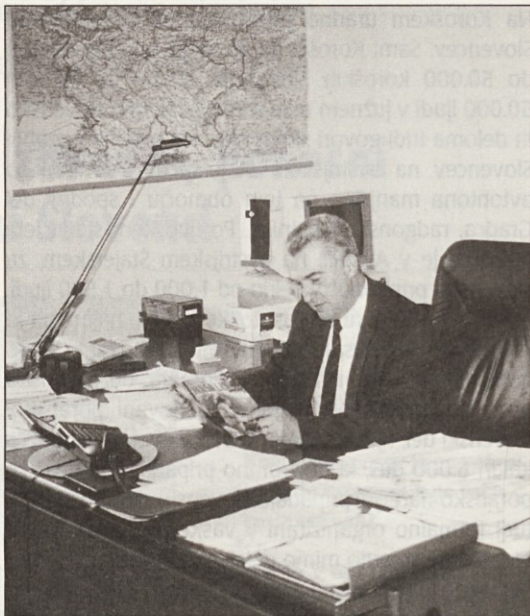
Ti pojmi so zelo težko ločljivi. Nedvomno slovenska beseda zamejec pomeni, da nekdo živi za mejo, to pa ločimo od manjšinskega pojma zdomec - izseljenec. Za ilustracijo, da to ni tako preprosto: nekdo, ki se je želel vrniti, je bil ves čas pri sebi prepričan, da je zdomec, ko pa je ostal v tujini za stalno, je postal izseljenec. Slovenci v Argentini, zlasti politični del, je bil nedvomno viden kot politično izseljenstvo, ko pa ima zdaj možnost, da se vrne, in nekateri se vračajo, so naenkrat postali zdomci. Tako lahko vidite, da se ti pojmi dejansko prepletajo in se ne da potegniti ostre ločnice. Če pa malo posplošim, bi rekel takole, kdor živi za mejo, je resnično zamejec. V Evropi bi lahko bolj ali manj govorili, da je velik oziroma večji del zdomstva, ki se ima namen vrniti. Tiste, ki so zunaj Evrope, pa lahko imenujemo izseljence, ker je možnost vrnitve manjša.

Sam ste obiskali že veliko teh slovenskih skupnosti. Kakšni so vaši vtisi oziroma ali ste opazili med njimi kakšne razlike?

Obiskal sem veliko skupnosti po vsem svetu in lahko rečem, da so od ene do druge skupnosti opazne zelo velike razlike, odvisno od tega, kje in kako skupnost živi in kdo jo sestavlja. Zato včasih govorim o Prekmurcih, Primorcih, o gorenjski ali štajerski skupnosti ali društvih. Druge razlike pa izhajajo iz tega, da smo v preteklosti imeli opraviti z oblastmi, ki so imele ene za naše, drugi pa so bili odrinjeni na rob javnega dogajanja, čeprav bi rekel, da stara društva niso bila vsa jugoslovansko pogojena. Novejša društva pa tudi niso bila vedno usmerjena proti njim. Raznolikost nedvomno obstoja. Vsi pa dobro vemo, da slovenska skupnost v Argentini zaradi vzdrževanja slovenstva druge skupnosti daleč presega.

Kako bi ocenili vaše dosedanje sodelovanje z izseljenskimi duhovniki in slovenskimi katoliškimi misijami ter njihovo dosedanje delo?

Osebnostno sem z delovanjem slovenskih izseljenskih duhovnikov, slovenskih misij po Evropi in s Katoliškim središčem v Ljubljani (Rafaelovo družbo)

zelo zadovoljen. Na vseh potovanjih se, če je le mogoče, srečam tudi z njimi. Tako smo vedno v neposredni povezavi. Do zdaj sem obiskal že mnoga slovenska središča in župnije, taka srečanja pa so bila vedno sestavni del uradnega obiska. Nanje gledam kot na društva, ki imajo svoje poslanstvo tudi na kulturnem, izobraževalnem in socialnem področju. So skupnosti, ki skrbijo za dušnopastirsko rast svojih članov, za versko življenje naših ljudi, kar je izredno pomembno. Upam si trditi, da se je slovenstvo po svetu, se in se bo še ohranjalo predvsem zaradi delovanja takšnih katoliških središč. Gotovo so tudi društva zelo pomemben del, toda ta gojijo predvsem družabno in kulturno plat. Za celovito vzdrževanje zavesti o slovenstvu pa je potrebna tudi verska dimenzija. Zato bi si želel, da bi vsa slovenska društva in slovenska katoliška središča po svetu z roko v roki pomagala našim ljudem, da bi ostali zavedni in pokončni Slovenci. Brez tolike skrbi za slovenskega človeka v tujini s strani slovenske Katoliške cerkve bi danes zelo težko govorili o slovenstvu zunaj naših meja.

Na koncu pa bi rad še vsem bralcem Naše luč voščil blagoslovljene velikonočne praznike in jim zaželel obilo velikonočnega upanja, da bi še naprej ostali pokončni in ponosni otroci slovenske matere.

Pogovarjal se je Ljubo Bekš

Zakaj križ?

Janez je tiho, skoraj mrmraje prepeval znano melodijo. Avto je drvel skozi nemško pokrajino. Zjutraj sta odšla iz predmestja Frankfurta in se bližata Nürnbergu. Na široki cesti in ob hitri vožnji drugih voznikov skoraj ni bilo čutiti hitrosti. Alenka se je udobno namestila in se prepustila razmišljanju.

Dvajset let že tako kot zdaj odhajata za veliko noč domov na Dolenjsko. Velika noč je doma drugačna.

Alenka je pomislila na nedeljsko srečanje. Na skupino, ki se ji je pridružila že pred leti in v kateri so se pogovarjali o verskih rečeh. Zadnji pogovor ali bolje razmišljanje ji kar ni dalo miru. Zakaj križ?

Ni se strinjala z znancem, uveljavljenim pravnikom, ki mu je bilo vedno, in tudi tokrat vse jasno. Človek je z grehom neskončno porušil red pravičnosti. S tem je neskončno razžalil Boga. Žalitev se ravna po velični žaljenega. In ker je Bog neskončen, ima tudi žalitev, s katero ga je človeštvo z grehom prizadelo, neskončno težo. Takšne zadostitve pa je zmožen samo človek, ki je hkrati tudi Bog. Da bi zadostil za neskončno žalitev, je Kristus, ki je Bog in človek, moral umreti na križu. "Ne", si je rekla Alenka, "nekaj tukaj ni v redu. Zdi se, kot bi bil Bog trd sodnik, ki niti lastnemu sinu ne bi prizanesel. Takšnega Boga me je strah."

Neki profesor je nato menil, da je Jezus moral umreti, ker je bil tako popolnoma drugačen od drugih.

Bil je namreč do konca pošten in pravičen. Tako naj bil že Platon štiristo let pred Kristusom zapisal, da mora biti človek, ki je resnično pravičen, na tem svetu nujno nepriznan in preganjan. "Pravični bo bičan, mučen, zvezan, izžgali mu bodo oči in nazadnje bo po vseh mučenjih pribit na križ." Profesor je menil, da je Jezus popolno pravičnost in poštenost plačal s smrtjo na križu. Ljudem in še zlasti oblastem je bil več kot živ opomin in vest.

Omizje se je potem pogreznilo v molk in tiha žalost ter nemoč je zavladovala po prostoru. Čez čas se je oglasil nekdo zadaj: "Razumem, da bi ljudje težko sprejeli človeka, ki bi bil do konca pošten, ker bi se ob njem počutili razgaljene. Ne morem pa razumeti, da bi Bog, ki mi pomeni čisto ljubezen, hladnokrvno žrtvoval Jezusa iz Nazareta zato, da bi bila

poravnana krivda vseh mogočih lopovov in barab. Nekoč mi je prijatelj o vsebini križa povedal zelo lepo misel. Križ je nemoč našega srca, je razpetost srca, da bi obenem nosilo v sebi ljubezen do Boga Očeta in ljubezen do sveta, ki Boga ne mara. Prav to je smrtno trpljenje božjega Sina, ki neskončno ljubi Očeta, enako pa tudi Očetu odtujeni svet. V sebi je nosil to razdvojenost zato, da bi jo odpravil. On sega od enega konca do drugega. Popolnoma je združen z Bogom Očetom, hkrati pa je razpet do skrajne meje človeške bede. Ta Jezusova razpetost je skrivnosten izraz naše lastne raztrganosti in nas napravi - ja njemu podobne. Trpljenje je izraz Jezusove razpetosti od bivanja v Bogu pa prav do pekla, ki ga izražajo besede: Moj Bog, zakaj si me zapustil? Kdor je do konca potopljen v Boga in hkrati v globino človeka, ki je Boga zapustil, ta se mora tako rekoč raztrgati - ta je resnično križan.

Alenka se je ustavila ob tej misli. Zdelo se ji je nenavadna, a hkrati znana. Kot da jo je na neki način tudi sama že doživela. Kot da je to resnična skrivnost ljubezni. Morda je prav ta neskončna Jezusova razpetost med Bogom Očetom in zadnjim, najbolj izgubljenim človekom, bistvo križa in trpljenja.

Avto je drvel proti domu. Alenka pa si je tiho šepetala: "Čudna je ta božja ljubezen, tako drugačna, tako nenavadna. Tako si želim doživeti svetlobo velikonočnega jutra!"

Jože Urbanija

Izhod iz Egipta, hiše sužnosti

Hiša sužnosti

Verjetno v naših glavah velikokrat odzvanjajo besede izraelskega ljudstva, ko je lačno in prezeblo romalo prek Sinajske puščave. Kmalu po začetnih težavah na poti v svobodo so se začeli spogledovati z varljivo lagodnostjo življenja v sužnosti, kjer so bili preskrbljeni z osnovnimi življenjskimi potrebščinami. Govorili so: "O da bi bili umrli po Gospodovi roki v egiptovski deželi, ko smo sedeli pri loncih mesa, ko smo jedli kruha do sitega!

Res veličastno je delo Gospodovo. S svojo močjo je izpeljal iz sužnosti ljudstvo, ki se od drugih pravzaprav ni razlikovalo po ničemer drugem, kot po svoji veri v enega Boga Stvarnika. Iz sužnosti je izpeljal ljudstvo, ki se po svoji naravi ne razlikuje od nas, saj z njimi tudi mi neprestano stokamo za dobrinami, ki se ne morejo kosati s tistimi, po katerih hrepenimo. Izraelova želja po svobodi se je spraznila hkrati z njihovimi želodci in tako se navadno godi tudi nam.

Swoboda, tako osebna kot socialna, je vrednota, ki najbolj izraža našo bogopodobnost. Čeprav je med Bogom in človekom neskončno večja razlika, kot je razlika med človekom in živaljo, se prav na področju uporabe svobode najbolj pokaže podobnost z enim ali drugim. In to pod različnimi vidiki. Opuščanje osebne svobode ali prizadevanje zanjo zaradi udobja je spust na živalsko raven, na kateri ne moremo govoriti ne o krivdi ne o zaslugah; skratka ne moremo več govoriti o človeku. Po drugi strani pa je uveljavljanje svoje svobode nad svobodo bližnjega že samo po sebi tiranija, ki jo lahko primerjamo s samodržci vseh vrst in med katere spada tudi egiptčanski faraon, ki se je postavil na mesto Boga.

Oba primera razmerja do svobode zasledimo tudi v zgodbi o izhodu Izraelcev iz egiptovske sužnosti in v obeh primerih lahko opazujemo Božji odziv, ki je lahko tudi zgled človeškega delovanja. Izrael in faraon sta bila na zgrešenost svoje države opozarjana. Izrael je doumel in preživel, faraon se je nepreklicno uprl in propadel. Bog ima v svojih rokah vse narode in celotno zgodovino; pred njegovimi očmi imamo vsi enake možnosti, zato je na nas in na naših odločitvah glavnina naše sreče in prihodnosti.

Zavedati pa se moramo, da brez Njega ne bi bilo ne nas ne naše svobode. Kje naj se torej učimo svobode, prave mere ter odnosa do stvarstva in bližnjega, če ne pri njem, ki je stvarnik vsega. Rešitev iz sužnosti vseh in vsakršnih utvar je le v naslonitvi na Boga in v priznanju njegove vsemogočnosti.

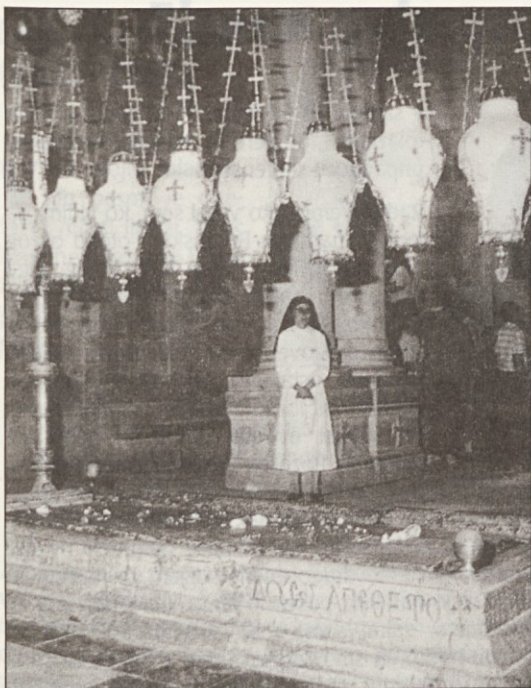
Biblične pripovedi so nastale in se ohranjale prav v takšen poduk in svarilo Izraelu ter po njem vsemu človeštvu. Poduk, da Bog je in da ta Bog skrbi za svoje stvarstvo. Da bogato nagrajuje in pravično kaznuje ter da vse, kar je, je zaradi njegove in ne človeške moči.

Neposredni teološki pomen

Glavna teološka misel poročila o nadlogah in rešitvi iz Egipta je torej ta, da Bog skrbi za svoje ljudstvo, da ga v stiski in nesreči ne zapusti. Za to pa uporabi po svojih merilih izbranega človeka. V tem primeru Mojzesa. Nikdar ni človek tisti, ki bi mogel kaj sam narediti. Prav to lepo prikazuje zgodba o Mojzesu, ta je v svojem prvem poskusu neuspešen in se mora

Vhod v cerkev Jezusovega groba

Notranost cerkve Jezusovega groba

tudi sicer vedno znova vračati k Bogu, ko je po posredovanju pri faraonu razočaran, ker ga grdo nažene in izvoljenemu ljudstvu naloži še hujšo tlako. Na drugi strani pa je Bog vedno tisti, ki ga tolaži, spodbuja in mu vliva zaupanje.

V celoti pripovedi gre za nekakšen spopad. Spopad med Jahvejem, izraelovim Bogom na eni strani, in faraonom na drugi strani; ta predstavlja sovražno silo, ki se ima za božanstvo. Sam faraon je imel naziv Sin boga Raa in naslove še nekaterih drugih bogov.

V zgodbi ne gre samo za to, ali bo Izrael rešen, ampak tudi za to, da bo Izrael najprej in predvsem Jahvejevo ljudstvo. Tudi Egipčani naj bi spoznali, da je Jahve močnejši od egiptovskih bogov, močnejši od faraona. Tu je pripoved bolj usmerjena proti bralcem in poslušalcem prihodnjih rodov, da bi razumeli in bili potrjeni v svoji veri. Češ, lahko so drugi vladarji mogočni, lahko tudi začasno uresničujejo svoje hudobne načrte proti božjim izvoljencem, toda v resnici je Jahve, Izraelov Bog, vedno močnejši in bo vedno zmagal.

Pripravil Iztok Kržič

Postni čas, sredi katerega se zdaj nahajamo, nas v zgodovinskem in teološkem smislu spominja na obdobje suženjstva in izhoda iz njega, saj je post po eni strani vaja duha, po drugi pa priložnost za razmislek o naši osebni in družbeni stvarnosti. Za nas verjetno predvsem to drugo, saj post za kristjana ne pomeni zgolj zdržka od hrane in pijače, ampak predvsem odprtost za brata in s tem odprtost za Boga.

Pasho so v Izraelu obhajali kot svet obed z žrtvovanjem jagnjeta. Najstarejši podatki Stare zaveze povezujejo pashalni obed z odrešilnim dogodkom izhoda iz Egipta.

Pashalni obred verjetno izhaja iz starodavnega nomadskega praznika z obedom. Zanj sta značilna na ognju pečena daritvena žival, jedli so jo z nekvašenim kruhom in grenkimi zelišči, ki rastejo v puščavi, ter posebna oprava pri tem obredu. Ta je bila sestavljena iz prepasanih ledij, sandalov na nogah in pastirske palice v rokah.

Ko so Izraelci odšli iz Egipta, je faraon – verjetno Ramses II. – poslal za njimi bojne vozove. 2 Mz 14,7 navaja 600 voz, kar predstavlja že močno vojsko. Vendar število ni pretirano, saj iz tega časa poznamo še veliko močnejše armade. V puščavi so imeli shodni šotor, ki je bil v bistvu montažna zgradba. postavili so ga na način, ki je bil v Egiptu že dolgo znan in v rabi tako pri svetnih kakor pri verskih objektih, ki jih je bilo treba hitro postaviti in spet podreti. Da so Izraelci zapustili Egipt in konec 13. stoletja pr. Kr. prišli v zahodno Palestino, potrjuje edina egiptovska omemba Izraela, ki jo poznamo – slavospev o zmagi Menepta (okoli 1230 do 1220 pr. Kr.), naslednika Ramsesa II.

Resnični Egipt ni kvadratne oblike kot na današnjih zemljevidih, ampak je 1000 km dolga in ozka dolina, ki se začne pri Asuanu in konča v obsežni Delti, kjer se Nil izliva v morje. Delta in dolina sta na zemljevidu podobni lotosovemu cvetu na krivem stebelu; mali "poppek" je deželica ob Fajumskem jezeru.

“Kdor vas sprejme, sprejme mene!”

Dragi rojaki in bralci Naše luči!

Bog mi je v devetih letih dela med Slovenci v Veliki Britaniji dal po ljudeh kar nekaj svojih darov. Ti darovi so mnogovrstni: od notranjega miru in velikonočnega veselja do križa in pelina velikega tedna. Duhovniška pot me je vedno vodila med tistimi, ki jih je življenje posebno zaznamovalo in z njimi tudi mene. Po kaplanovanju v Selcah nad Škofjo Loko sem se odzval vabilu in šel v misijone med revne Malgaše. Poleg duhovne hrane, ki so jo z veseljem sprejemali, sem jim pomagal k materialnemu napredku, pri čemer so me podpirali številni misijonski dobrotniki. Po petih letih sem zapustil Rdeči otok in s podobnim delom nadaljeval celih osem let v Braziliji.

Novo obdobje duhovniškega dela se je začelo leta 1984, ko sem se pridružil skupnosti požrtvovalnih in skrbnih slovenskih dušnih pastirjev med Slovenci po Evropi. Z delom med rojaki sem začel na hladnem in prostranem Švedskem. Peščica versko in narodno zavednih Slovencev je raztresena po deželi med Malmöjem in Stockholmom. Priznati moram, da sem vedno pogrešal živ-žav množice malgaških in brazilskih otrok, njihovo petje in ploskanje povsod, tudi pri maši. Čeprav maloštevilni, zadržani, včasih celo zamorjeni zaradi skrbi in težav, so mi naši ljudje na Švedskem znali vlti upanje in pogum. Po štirih letih sem jih zaradi velike potrebe po slovenskem duhovniku v Veliki Britaniji zapustil. V novem okolju sem se hitro znašel, saj me je že Švedska pripravila za to velikokrat težko in nehvaležno, a tudi lepo in pri Bogu gotovo cenjeno delo izseljenskega duhovnika.

V misijonskih deželah se življenje dogaja okrog misijona in misijonarjev. Nikoli nisi osamljen, čeprav bi včasih nekaj miru potreboval. Med našimi izseljenci in zdomci je ravno nasprotno. Tako smo razkropljeni, delo nas je priklenilo nase in ni več ne petka ne svetka, da bi se lahko rojaki srečali med sabo in z Bogom. Tem splošnim razmeram v izseljenskem dušnem pastirstvu se v Angliji pridružuje še to, da so naši ljudje že v letih in bolehnii. V takih razmerah sem spoznal, kako dragocen je verski tisk, še zlasti izseljenski mesečnik Naša luč. Brez pretiravanja lahko rečem, da je Naša luč moj kaplan. In že marsikateri rojak, ki se zaradi bolezni ni mogel udeležiti naših srečanj, mi je zaupal, da mu je Naša luč prinesla tolažbo in upanje

Stane Cikaneč,
župnik v Londonu

v samoto in trpljenje, da je zopet doživel tolažilno moč vere in pomirjajočo zavest pripadnosti slovenstvu.

Rad povem, kako vesel sem, ko vidim, da je med nami na Britanskem otoku okrog 140 naročnikov Naše luči. Poleg tega razpošljem našim članom na kakih 350 naslovov še župnijsko glasilo Bogoslužna sporočila Slovincem v Veliki Britaniji. Tako vendarle ostajamo še naprej skupnost, čeprav nas ločijo razdalje in nas bolezen ter starost ovirata, da bi se pogosteje srečevali. Pozoren bralec je gotovo mimo-

grede zračunal, da kakih 200 naših članov ne prejema Naše luči. Človeka, ki čuti katoliško in slovensko, to zabolii! Zakaj toliko članov naše skupnosti ne čuti potrebe po tako dragocenem božjem in narodnem slu, kot je naš tisk, posebno Naša luč? Tudi sam se sprašujem, zakaj sami sebe siromašimo? Mar ni dovolj hudo, da smo izgubili dom, zakaj se še sami odtujujemo drug drugemu in tonemo v pogubno osamo?

Živo mi je v spominu, kako so moji malgaški in brazilski župljani po oddaljenih podružnicah doživljali in pokazali resnično radost in veselje, kadar je mednje prišel duhovnik. Čutil sem, kakor da se uresničujejo Jezusove besede apostolom: “Kdor vas sprejme, sprejme mene!” Prevevalo me je veselje nad spoznanjem, da je z duhovnikom prišel v njihov dom Kristus, ki prinaša mir, veselje, tolažbo, upanje in ljubezen.

Zato mi dovolite, da vam poleg teh skromnih misli zaupam še svojo gorečo duhovniško željo. Dobrega Boga prosim, da bi tudi vi, dragi moji župljani in vsi rojaki po Evropi, sprejemali svojega župnika in tudi “njegovega kaplana”, Našo luč, kot Kristusovega poslanca. Izkušnja me namreč uči - in marsikateri vernik mi je v stiski zaupal - kakšen blagoslov je zanj duhovnikov obisk ali Naša luč v poštnem nabiralniku. Globoko sem prepričan, da se vam po duhovniku ne bliža le dušni pastir, temveč predvsem tisti, ki duhovnika pošilja: Kristus. Več kot Kristusa in Njegovega odrešenja pa ne more nihče ne dati ne prejeti. Zato vem, da boste razumeli mojo gorečo željo, da bi se ob duhovnikovem obisku podobno kot malgaški in brazilski verniki tudi mi pustili obogatiti z Njim, “ki je pot resnica in življenje”.

Lepo vas pozdravlja vaš izseljenski duhovnik
Stane Cikaneč, župnik v Londonu.

Lojze Grozde (1923-1943)

Veni svojih mladostnih pesmi je obetavni mladi literat, dijak klasične gimnazije v Ljubljani in gojenec Marijanišča, Lojze Grozde zapisal:

*"Moj glas z zvonjenjem uliva se v prošnjo:
Kraljica, čuvaj nas in to zemljo...
ne daj, da kri to zemljo pognoji
ne daj, da belih cerkvic več ne bo,
naj rod moj ne umrje, naj živi."*

Zgolj človeško gledano, Marija Grozdetove prošnje ni v celoti uslišala. Ni dopustila sicer, da bi kljub strahotam druge svetovne vojne naš rod umrl. Ni dopustila, da bi izginilo tisto, kar je v svetovnem pogledu posebnost in značilnost slovenske pokrajine: nešteto belih cerkvic, kamorkoli ti seže oko. Človeška zloba pa je bila premočna in je slovensko zemljo v nekaj letih dodobra namočila s krvjo "najboljših sinov slovenske matere", kot je zapel pesnik. V tem, tako pretresljivem trenutku slovenske zgodovine, je slovensko zemljo orosila tudi kri še ne dvajsetletnega Lojzeta Grozdeteta.

Lojze Grozde se je rodil 27. maja 1923 v Gorenjih Vodalah, v župniji Tržišče pri Mokronogu na Dolenjskem. Na neki način je že v rani mladosti postal sirota. Njegova teta in vrsta neimenovanih dobrotnikov so mu je omogočili študij v Ljubljani. Nadomestilo za toplino domačega doma je iskal v poglobljenem duhovnem življenju, v tesnejšem stiku z Bogom. Njegova okolica je kmalu postala nanj pozorna. Ne samo zaradi tega, ker je bil vzoren dijak, ne samo zaradi njegovih obetavnih literarnih sposobnosti, nanj je postala pozorna predvsem zaradi njegovega bogatega duhovnega življenja. Njegova okolica je postala pozorna predvsem na dve temeljni značilnosti Lojzetovega duhovnega življenja: na njegovo zavzeto evharistično pobožnost in na njegovo nežno ljubezen do božje matere Device Marije. V času popolne duhovne izpraznjenosti prenekaterega slovenskega vernika, v času hlastanja za lažnimi "pre-roki", dvomljivimi prikazovanji, duhovnimi gibanji sumljivega izvora, nas Lojze Grozde uči poklekiniti pred Kristusom v Najsvetejšem zakramentu. Uči nas v tihi cerkve poglobiti se v neizmerno skrivnost božje

Ljubezni med nami. "Vse premorem v njem, ki mi daje moč", vzklika Lojze Grozde z apostolom Pavlom. Ta neizmerni čudež božje ljubezni ga je prevzel v toliki meri, da se je redno hranil s kruhom življenja in iz te hrane zorel kot človek in kristjan.

Nihče se ne rodi kot svetnik. Pot do svetništva je trda in naporna. To je okusil tudi Lojze Grozde. Spoznal je, da je svetništvo v tem, da človek vztraja na začrtani poti, ali kot je zapisal Viktor Hugo: svetnik je tisti, ki po vsakem padcu pogumno vstane in gre naprej. Zato nas ne preseneča, da je bilo Grozdetovo najljubše branje Hoja za Kristusom Tomaža Kempčana. To knjižico je imel vedno pri sebi. Tudi tistega mrzlega januarskega dne, ko je v gozdu blizu Mirne po strahotnem mučenju blagoslovil rodno zemljo z mučeniško krvjo. V tistih strahotnih urah trpljenja je dokončno dozorel za svetništvo. Doumel je besede iz 12. poglavja druge knjige Hoje za Kristusom, ki govori O kraljevi poti svetega križa: "Nihče tako živo ne občuti trpljenja Kristusovega, kakor tisti, ki je s Kristusom trpel podobne bolečine" (Celovec 1959, 110). "In če si mu tovariš v trpljenju, mu boštudi tovariš v slavi" (110). Da bi poudarila Grozdetovo tovarštvo v slavi s Kristusom, je slovenska Cerkev ob 50. obletnici njegove mučeniške smrti začela cerkveni postopek za priznanje njegovega mučeništva.

Druga značilnost Grozdetove duhovnosti je bila njegova Marijanska usmerjenost. Ta ga je tako prevzela, da se je prelivala tudi v njegovo literarno ustvarjanje. Kot gojenec Marijanišča je postal eden najbolj delovnih članov dijaške Marijine kongregacije. Globoko so ga prevzela poročila o fatimskih prikazovanjih in Marijino naročilo: veliko molite za spreobrnjenje grešnikov. Odslej so poleg knjižice Hoja za Kristusom v Grozdetovi roki najpogosteje videvali še rožni venec. V želji postati Jezusov in Marijin apostol, se je Lojze Grozde priključil dijaški Katoliški akciji. Osnovne poteze svoje duhovnosti je želel prenesti na svojo okolico.

To njegovo zemeljsko poslanstvo je nenadoma pretrgala kruta smrt, ko je hotel za novoletne počitnice obiskati svoje domače. Njegovo duhovno sporočilo pa je za nas ohranilo trajno vrednost. Cerkev na Slovenskem bo v polnosti izpolnila svoje odrešenijsko poslanstvo le, če se ji bo posrečilo ohraniti, poglobiti in utrditi temeljne korenine vernosti slovenskega človeka: poglobljeno povezanost z Jezusom v Najsvetejšem zakramentu in otroško ljubezen do njegove božje Matere Marije.

France M. Dolinar

Papež med nami

Ppapežev obisk postavlja pred Slovence klavno podobo njihovega duhovnega stanja, strpnosti in zmožnosti za pametno sožitje. Tudi v tem primeru bo povprečni Slovenec zameril to tistemu, ki mu je ogledalo postavil, ne pa samemu sebi, da bi videl, kakšen je: pritlehen dobičkar, nehvaležen in brez zgodovinskega spomina, brez narodnega ponosa in brez pripravljenosti narediti nekaj za čast in ugled svojega naroda, razen seveda, če se to očitno splača.

To velja vsaj, ko gre za odnos, ki ga kaže slovensko javno mnenje do papeževga obiska. Nobenega od vidnih javnih glasil v Sloveniji ne prevzame misel, da prihaja na obisk edinstvena svetovna moralna avtoriteta in osebnost, katero so svetovni časopisi v preteklosti že razglasili za osebnost leta.

Nihče ne more pozabiti, kakšne nepričakovane in neobičajne podpore je bila deležna Slovenija skupaj s Hrvaško med osamosvajanjem in prizadevanjem za mednarodno priznanje. Namesto na hvaležnost je vatikanska diplomacija v Sloveniji že od vsega začetka naletela na nekakšno zadrego. Slovensko uradno politiko, kolikor so jo krojili liberalci, je vatikanska diplomatska podpora spravljala v zadrego. Po eni strani je bila sicer dobrodošla, vendar tudi neprijetna, ker so pač slovenski liberalci ideološko skrajno proticerkveni. Večkrat se zdi, da jim je več do ideoloških in strankarskih interesov kakor do nacionalnih. Sicer pa je za vso slovensko politiko značilno, da imamo same politike in politikante, ne pa državnikov, ki bi postavili na prvo mesto in pred interes svoje stranke daljnoročni interes slovenske države in vsestranski demokratični razvoj slovenskega naroda. Papežev obisk je lepa priložnost, da slovenski narod pokaže ne samo hvaležnost, ampak tudi svojo narodnostno in kulturno zrelost, da je zrel za samostojnost in da podpora Svetega sedeža ni bila pomota. Toda obnašanje velikega dela slovenske javnosti take zrelosti ne dokazuje. Povprečnega Slovenca, ki mirno gleda, kako je denar odtekal v tujino na račune domačih

bogatašev, zdaj naenkrat strašno skrbi, koliko bo papežev obisk stal in kako ubužan bo zaradi njega. In ker hudobna domišljija še posebej bujno deluje, nekateri širijo celo čiste izmišljotine in laži, da so upokojencem zato znižali pokojnine, da bo denar za papežev obisk.

Pri vsem tem pa nihče ne pomisli, kakšna svetovna promocija bo za Slovenijo papežev obisk. Majhna Slovenija bo prišla na prve strani svetovnih časopisov. Pri tem je še posebne omembe vredno dejstvo, da prihaja papež samo v Slovenijo in da ta obisk ni samo etapa na kakšni daljši turneji. To je posebna pozornost do Slovenije, ki pa je v tej deželi, kjer je preporno predsodkov proti Cerkvi, veri in vsem, kar je v zvezi z njo, noben politik in noben časnikar ni sposoben opaziti in pravilno oceniti.

Končno pa vzbuja skrb tudi sorazmerna brezbriznost in neozaveščenost dela slovenskih vernikov in celo duhovnikov. Veliko jih je, ki še niso spoznali zgodovinskega trenutka in pomena tega obiska. Mislijo, da ne gre za nič več kakor za kakšno nogometno tekmo ali smučarske skoke, ki jih najlepše vidiš na televizijskem zaslonu. Tudi za del slovenskih katoličanov je papežev obisk spektakel, ki je stvar škofov in organizacijskega odbora, njih osebno pa ne zadeva, zato ga bodo samo z radovednostjo opazovali, ne pa se ga osebno udeležili. Še preveč jih je, ki se ne zavedajo, da papež ne prihaja na slovensko televizijo, temveč osebno med slovenske katoličane in da ga ti lahko samo osebno dostojno sprejmejo in pozdravijo.

Ob tem zelo razločno izstopa pasivnost, individualizem in zasebnost slovenskih državljanov, kar odseva tudi v drži dela slovenskih vernikov. Takim prizadevanje vodstva njihove Cerkve ostaja tuje, kakor da ne gre zanje in za njihovo stvar. Očitno je javni propagandi med komunistično diktaturo in po njej uspelo del vernikov tako odtujiti Cerkvi kot ustanovi, da v prizadevanjih vodstva Cerkve ne vidijo obrambe svojih interesov kot vernikov in zato teh prizadevanj tudi bolj odločno in številčno ne podpirajo. Ker je tako na splošno, jih tudi papežev obisk osebno ne zadeva. Ta odtujenost dela vernikov in celo duhovnikov bi vsekakor morala zelo skrbeti vodstvo Cerkve. Kako je mogoče okrepiti zavest pripadnosti in zavest, da pri prizadevanju vodstva gre za vernike same, je vprašanje, ki bi moralo biti med prvimi na vseh škofijskih pastoralnih in podobnih službah.

dr. Anton Stres

Srečanje predstavnikov slovenskih združenj

Generalni konzulat RS v Münchnu je letos že drugi pripravil seminar za predstavnike slovenskih društev ter med Slovenci delujoče socialne delavce. Potekal je od 24. do 25. februarja 1996 v izobraževalnem središču Schney v Lichtenfelsu na severu Bavarske. Srečanja so se udeležili tudi državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu prof. dr. Peter Vencelj s sodelavci, poslanec Sašo Lap, zastopal je parlamentarni odbor za mednarodne odnose, veleposlanik RS v Bonnu dr. Frlec ter predstavnika ministrstva za notranje zadeve in zakonodajne službe vlade.

Po dogovoru z veleposlaništvom so bili povabljeni udeleženci iz vse Nemčije, vendar so se odzvali praktično samo z Bavarske in Baden-Württenberga. Uravnoteženo so bila zastopana kulturna in športna društva, nemška konferenca SSK ter župnijske skupnosti.

Dr. Janez Zdešar, dolgoletni koordinator slovenskih izseljenskih duhovnikov v Zahodni Evropi, je odlično predstavil splošno problematiko Slovencev v Nemčiji. Poudaril je, da je osnovni problem navezati drugo in tretjo generacijo na Slovenijo, kar mora biti v interesu naše mlade države. V tej smeri bi lahko veliko storili kulturni atašeji na diplomatsko-konzularnih predstavništvi, kjer je slovenska populacija najmočnejša, zlasti z vzpostavitvijo različnih oblik izmenjav med mladimi.

S sodelovanjem predstavnikov MNZ in zakonodajne službe sta bili obravnavani državljanska problematika ter uresničevanje volilne pravice v tujini. Novost, ki je

predvidena za letošnje volilno leto, je podaljšanje roka za prispetje glasovnic. Zdomci tudi pričakujejo, da bo volilne lističe mogoče potrditi tudi v nekaterih krajih zunaj sedeža diplomatsko-konzularnih predstavništev, ki bi jih sporazumno določili.

Opozorili so na zavarovanje za plačevanje nege (Pflegeversicherung). Slovenija naj bi dosegla, da se bo ta dodatek iz Nemčije izplačeval zdomcem, ko bodo starost preživljali v Sloveniji.

Takšne prireditve so zelo koristne in dobrodošle, ker se ljudje srečajo, izmenjajo mnenja in dobijo željene informacije iz prve roke. Prireditve jim pomeni tudi priznanje za prostovoljno dejavnost v korist ohranjanja slovenstva.

Za goste iz domovine pa je to izredna priložnost za zaznavo utripa diaspore.

"Mostovi" na Dunaju

Na obletnico avstrijskega priznanja RS, 15. 1., je bilo na pobudo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu v Slovenskem kulturnem centru na Dunaju odprtje razstave "Mostovi" pod pokroviteljstvom dr. Katja Boh, veleposlanica RS v Avstriji. Njen avtor je univ. prof. Gabrijelčič iz Ljubljane. Avtorjevo delo je predstavil profesor na dunajski visoki šoli za arhitekturo, mag. Boris Podrecca.

Odprtje, dobro obiskan in odmeven dogodek, je bilo združeno z glasbenim programom ter pokušino slovenskih specialitet in vin. V teku je pobuda za nadaljnje postavitve te kvalitetne in pomensko simbolne razstave po nekaterih drugih evropskih središčih.

Martin Krpan v Bernu

Na Univerzi v Bernu je bila 9. 2. proslava Prešernovega dne, ki jo je pripravila mag. Ljudmila Schmid-Semerl, lektorica slovenskega jezika in kulture na tej univerzi.

Poleg prikaza Prešernove ustvarjalnosti ter vpogleda v kulturne, zgodovinske in turistične značilnosti Slovenije je bila na programu krstna predstavitev Martina Krpana v švicarski nemščini. Njegov prevajalec, po rodu Švicar, študira slovenistiko v Bernu.

Proslave so se udeležili tudi župan občine Velike Lašče s sodelavcem, ki so predstavili svoj kraj in njegove značilnosti, vključno suhorobarstvo. Obiskali so rojstni kraj pisatelja J. Gotthelfa, Levstikovega sodobnika iz bližnjega Emmentala, ter navezali stike s tamkajšnjo občino.

Petra Nadižar

Rekli so...

Alojz Schweiger v SLOVENCU

2. 3. 1996

Vendar pa moramo danes vsi Slovenci le toliko dojeti, da bogovi, ki se sami nameščajo na svoje vzvišene podstavke, niso kaj prida ali dobri bogovi. Da tisti slovenski volilci, ki še vedno prisegajo na polne lonce mesa in čebule, ne bodo nikoli sposobni ljubiti lastne države in samostojnosti, ker jih bo še vedno iz tavanja v lastno spoznanje vleklo h koncem laži in pre-

var, k starim praznim bogovom, zaradi katerih smo zašli na lastni poti v našo prihodnost. In če je ne bomo sprejeli zdaj, ko nam je na dosegu naših rok, bomo še dolgo - dolgo tavalili v političnem kaosu, pravnem neredu in nasedali vsem mogočim političnim sleparjem, ki nas bodo z lahkoto prodajali za svoje koristi. Znani krščanski mislec B. Pascal je že pred 200 leti prosil Boga: "Daj nam voditelje iz roke!" Da je bila njegova prošnja utemeljena in je še vedno sodobna, nam dokazuje tako naša slovenska zgodovina kot tudi občečloveška.

Janez Gril v SLOVENCU

2. 3. 1996

...Škofje svojega sklepa niso sprejeli kar tako. Ko so slišali naše poročilo, po katerem bi cerkveni stroški poleg velikih stroškov za liturgične obrede (naročili smo kar 1.500 novih mašnih plaščev, liturgično posodje in podobno) znašali še dodatnih 450 milijonov tolarjev, so dejali, da tega denarja Cerkev nima. Če torej država ne bo pripravljena pokriti vsaj del teh stroškov, bo treba obisk preložiti, ne pa tudi odpovedati," je dejal dr. Gril...

Preložiti papežev obisk?

Poročilo o 30. seji SŠK

Slovenska škofovska konferenca je imela trideseto redno sejo v Ljubljani 19. februarja 1996, prav na tretjo obletnico uradne potrditve ustanovitve samostojne SŠK in njenega statusa s strani Svetega sedeža.

Slovenski škofje so govorili o papeževem obisku in sprejeli sklep, da bo treba obisk preložiti, če država ne bo izpolnila danih obljub za finančno pomoč. Cerkev namreč sama nikakor ne more zbrati zadostnih sredstev.

Škofje so govorili tudi o Slovencih po svetu. Obravnavali so vrsto dopisov in prošenj. Sprejeli so več vabil za udeležbo na mednarodnih simpozijih.

Ob 3. obletnici potrditve ustanovitve samostojne SŠK je člane SŠK sprejel predsednik RS Milan Kučan. Škofje so ga seznanili z odprtimi vprašanji v odnosu med Cerkvijo in državo. Posebno pozornost so namenili načrtovanemu obisku papeža Janeza Pavla II. v Sloveniji.

Predsednik SŠK nadškof Šuštar je v pogovoru poudaril tri stvari: pozval je predsednika, naj zastavi svoj vpliv, da bodo prenehali napadi na Cerkev, podpre naj prizadevanja za nunciaturu v Ljubljani in posreduje, da bo država zagotovila obljubljeni finančno pomoč za papežev obisk. Če država te pomoči ne bo zagotovila, ga bo treba preložiti. Predsednik Kučan je izjavil, da zaradi denarnih težav papeževega obiska ne smemo preložiti. Nadalje se je zavzemal za skupno odgovornost, za stalni dialog in za reševanje nerešenih vprašanj v okviru mednarodnih meril.

Zapisali so...

Drago Ocvirk v DRUŽINI

3. 3. 1996

Vse, ki nam je za sožitje in sodelovanje v miru in medsebojnem spoštovanju v okviru demokratičnih načel in človekovih pravic, je razveselilo dejstvo, da so verstva in etika dobila v šoli vsaj stranski sedež. Razveseljivo je tudi, da se nosilcem in dedičem totalitarizma ni posrečila nakana, da bi z vetom v Državnem svetu ali z referendumom odpravili komaj sprejeti obvezno-izbirni predmet Verstva in etika. Tokrat se je prvič zgodilo, da jim je zmanjkalo moči, da bi še enkrat pohodili religiozno in etično naravnost človeka in porinili nazaj v zasmeh in zaničevanje večino državljanov, ki so religiozni in poslušajo vest ter etični imperativ.

Veselje ob teh premikih pa greni dejstvo, da z novo šolsko zakonodajo in tem ter takim predmetom o verstvih in etiki ne morejo biti zadovoljni ne starši in njihovi otroci ne Cerkev. Zakonodaja namreč odreka staršem pravico do dejanske izbire, vernim in njihovim ustanovam pa onemogoča, da bi v celoti uresničili pravico do svobode veroizpovedi v javnem živl-

jenju in prostoru. Kdor se zavzema za človekove pravice, se ne more sprijazniti z njihovim omejevanjem, saj so te pravice nedeljive. V tem duhu je spregovorila tudi Cerkev v izjavi o predmetu verstva in etika. Cerkev pozdravlja uvajanje tega predmeta, saj razume to kot prvo znamenje, da verstva niso več tabu in garjava ovca v naši šoli, in kot izraz minimalne pripravljenosti, da se v šoli preneha zaničevati in zasmehovati vero in verne. Obenem pa odločno pove, da ta in tak predmet "ne ustreza njenim pričakovanjem", in ne more zanj prevzeti nobene odgovornosti. Je pač daleč pod standardi, ki jih pozna civiliziran in demokratičen svet!

Tega predmeta pač ni bilo mogoče drugače zastaviti v okviru šolske zakonodaje, ki temelji na liberalnih in scientističnih načelih 19. stoletja. Ker je sama zasnova zakonodaje ideološko preobremenjena, so takšni tudi novi šolski zakoni. Vrednote in duhovnost nimajo prostora v liberalni šoli: otrok je skrčen na telo in razum, za srce in duha pa šola noče vedeti. Ludwig Wittgenstein, največja avtoriteta v filozofiji matematike in logike, je o taki šoli zapisal: "Medtem ko se v šoli naši otroci učijo, da je voda sestavljena iz vodika in kisika - in kdor tega ne razume, velja za bedaka -, se najbolj pomembno zamolčuje." Najbolj pomembno zanj pa sta bila etika in religija, tako da je zagovarjal celo verouk v šoli.

Lani sem zapisal, da "bo Gabrova šola polnila Šterove zapore", in vse kaže, da je podobnega mnenja tudi policija. Komaj so bili namreč šolski zakoni sprejeti, že je policija poskrbela z dodatnimi napotki v projektu Ulica, kako ustrahovati mladoletne prestopnike. Očitno so policisti temeljito preštudirali novo šolsko zakonodajo in temu ustrezno ukrepali,

da bi zaščitili državljane pred "podivjano" mladino, ki bo prihajala iz nove šole. Izvirni greh liberalne šole je pač v tem, da noče pomagati staršem vzgajati, zato bo pač vzgajala ulica, za red pa skrbele okrepljene policijske enote.

Taka "delitev dela" pa je skregana tudi z liberalizmom, saj bo nad otroki in mladimi izvajal silo in jih ustrahoval, da ne bi kršili zakonov. Kaj bi rekli o sadjarju, ki ne bi ob pravem času drevja cepil ne obrezal, potem pa bi ga razočaran posekal, ker ni obrodilo in je oviralo v rasti še drugo? Nič ne bi pomagalo hudovanje, češ, dal sem drevju vso svobodo, ono pa ne rodi sadu. Vsak razsoden človek bo vedel, kdo je kriv za to! In če je vse več otrok in mladih med prestopniki, tako da izdaja policija posebno navodila, kako jih krotiti, niso krivi šolarji, ampak tudi šolska zakonodaja, ki preveč oži poslanstvo šole, ministru pa omogoča monopol nad šolo. Človek bi pričakoval, da bodo liberalci protestirali zaradi omenjenih napotkov policiji, a se ni nič zgodilo. To je razumljivo, saj bi potem morali biti dosledni in drugače zastaviti šolsko zakonodajo, če bi zavračali policijsko represijo!

Da pa vse vendarle ni črno in da ostaja upanje, da bo neučinkovitost nove šolske zakonodaje kmalu pripeljala do boljše in manj ideološke, nakazuje tudi dejstvo, ki sem ga omenil na začetku: izkušeni preganjalci religioznosti, vernih in Cerkve so doživeli prvi poraz in niti njihovi zavezniki jih niso mogli podpreti v tako bednem, civiliziranega človeka nevrednem boju. To je prva lastovka, ki, čeprav edina, vliva vsem vernim in ljudem dobre volje nekaj upanja, da se pri nas morda pa le končuje protiverski rasizem in pogrom. Res pa je tudi, da ena lastovka še ne prinaša pomladi!

Marjeta Šimunič v SLOVENCU 2. 3. 1996

Te dni se je pokazalo nekaj spodbudnih znamenj, ki so zavrnila nekatere strahove o tem, da nas želi Evropska zveza potisniti v nekakšen prazen prostor ali pa morda tja, kjer smo nekdaj že bili.

Ko je na primer ta teden ministrski svet petnajsterice razpravljal o nadaljnjem urejanju razmerij na širšem balkanskem območju in mednarodni gospodarski pomoči BiH, so njegovi predstavniki pojasnili, da bodo v zvezi s tem skleпали posebne območne sporazume z enakimi merili za vse države, da pa ta zamisel velja za države "pod Slovenijo in nad Grčijo". Dokaz več, da nas najvplivnejši mednarodni sobesedniki ne obravnavajo več kot del območja nekdanje skupne države, je tudi zagotovilo francoskega ministra za evropske zadeve, ko je na četrtkovem obisku v Ljubljani poudaril, da je vstop Slovenije v Evropsko zvezo v političnem in strateškem interesu petnajsterice, saj bi se z njeno pridružitvijo povečala tudi trdnost v Evropi. Med državami kandidatkami, ki jih je tokrat obiskal, je prav Slovenija na to najbolj pripravljena, je zatrdil visoki francoski diplomat. Ko se je med pogovorom z novinarji dotaknil slovensko-italijanskih stikov, pa je menil, da sicer ni nikakršnih objektivnih razlogov za povezovanje dvostranskih vprašanj s pridruženjem EZ, vendar je dejal, da je treba dvostranska vprašanja med sosednjima državama pravno rešiti.

Vse torej kaže, da smo se končno izognili obravnavi v tako imenovanem svežnju z drugimi državami na območju nekdanje SFRJ oziroma v za nas neustreznih zemljepisnih in drugih koordinatah, dlje od parafiranega sporazuma z Evropsko zvezo pa nismo prišli zaradi še vedno odprtega italijan-

sko-slovenskega vprašanja, na kar nas opozarjajo prav vsi zunanji sobesedniki. Prav tehten in preuderen premislek o tem, kako rešiti težavno razmerje med Ljubljano in Rimom, je torej naša zadeva, saj, gledano z evropskega zornega kota, ni vredna, da bi medsebojno razklala petnajsterico....

...Vse od takrat namreč, ko je Italija prvič izrekla pričakovanje, da ji je Slovenija v zameno, da nam odpre pot v Evropo, dolžna potezo dobre volje, slovenska vlada ni zbrala dovolj poguma, da bi odločno zavrnila tisto pričakovanje Rima, ki tako ali drugače zanika veljavnost obstoječih dvostranskih pogodb. Ker se je odločila za drugačno strategijo, je jasno, da je morala iskati načine za rešitev zapleta z Italijo vključno z možnostjo vrnitve optantskih nepremičnin...

Trude Koenig v SLOVENCU **29. 2. 1996**

Kadar boste spet predvajali na TV Parlamentarna križpotja, prosim poskrbite, da bodo skupine za in proti enakovredno zastopane. Pri tej temi je bilo razmerje 3:6.

Poleg tega me je zelo motilo sovražno razpoloženje tistih poslancev, ki so bili proti uvedbi tega predmeta (verstva in etika) v šole kot enega izmed treh izbirnih predmetov. Kar pomeni, da se bodo zanj odločili le tisti, ki bodo to želeli in jim ne bo vsiljeno, tako kot je bil vsiljen marksizem. S tem je bila dana samo možnost lastne presoje in izbire. Kratenje te izbire pomeni kršenje demokratičnih načel.

Ga. Pečanova (ZLSD) je bila zgrožena ob misli, da bi se 13-letni otroci učili v šoli verstva in etike, ni pa zgrožena ob dejstvu, da imamo med 13-letniki vsak dan več mla-

nikov. Če bi jo razjedala skrb za slovensko mladino, potem bi se zavzemala za to, da se mladina ne bi izgubljala v ničevosti. Torej je njena skrb uperjena le proti uvedbi verstva in etike v šole.

G. Jelinčič iz SNS pa je ves čas poudarjal, da imamo razen katoliške vere, tudi hindujsko in še vse mogoče druge, nam tuje vere, kar pomeni, da njegova stranka nosi napačno ime, ker s tem želi razbijati nacionalnost. Njegovo nasprotovanje in razlaganje pomeni internacionalizacijo naroda prek različnih, nam tujih ver in je enaka propagandi v času komunizma, ko ni bila pomembna narodnost in verska pripadnost, ampak ideja komunizma, ki je narode internacionalizirala tako, da so bili vsi ateisti. Zato bi g. Jelinčiča rada opozorila, da katoliška vera domuje v slovenskem prostoru prek tisoč let, protestantska od Primoža Trubarja naprej, pravoslavna v Ljubljani od nastanka Jugoslavije, 50 let je bila vsaka vera zatrta in zadnjih 5 let, torej v času demokracije, se je v slovenskem prostoru pojavilo veliko nam tujih ver, kjer nekateri iščejo nadomestilo za komunizem. Tudi in predvsem zaradi tega je potrebno poznavanje različnih religij, ker bodo s tem dobili vsi možnost, da se seznanijo s posebnostmi različnih religij in se bodo lažje odločili, ali bodo pristopili v neko nam tujo vero ali ne. S tem bodo tudi pripomogli k boljšemu razumevanju religij in spoštovanju kulture narodov sveta, ki so zgodovinsko povezani s svojo religijo, ki je drugačna od naše. Torej nasprotujejo lahko le tisti, ki so kljub izobrazbi omejeni ali pa načrtno uničujejo kulturno zgodovino slovenskega naroda. Vsekakor pa bi rada govorila o zadevi, o kateri nihče ne želi govoriti. Celih 50 let smo poslušali le kritiko na račun Cerkve in jo enačili s

kolaboracionisti, čeprav bi o kolaboraciji govorili širše, saj vemo, da so komunisti kalaborirali z Moskvo, verniki pa z vsakim, ki jim je pomagal ohranjati in braniti ognjišče. Kajti Cerkve na Slovenskem se je ohranila 1.250 let, medtem ko so se oblasti menjavale. In vsaka oblast je večji del dokumentacije uničevala za seboj in opustošila narod za kulturne vrednote. Le Cerkev je bila tista, ki je v vseh stoletjih ohranjala kulturo in zapiske o narodu. Če ne bi imeli Cerkve, bi nam bilo onemogočeno iskanje in vpogled v drevo življenja naših prednikov. In prek Cerkve lahko vsak Slovenec ugotovi, kam sežejo njegove korenine. To je pomembno izročilo za naš narod, ki je bil stoletja na prepihu različnih kultur. Nekateri hočejo izničiti vedenje o 1.250-letni navzočnosti Katoliške cerkve na Slovenskem, vedeti za korenine svojega izvora. Tudi Cerkev je delala napake, toda Cerkev je bila tista, ki je narod združevala, komunisti pa so ga razdruževali. Tudi danes ga želijo z uvajanjem različnih verskih skupnosti v Sloveniji razdvojiti, zato se otepajo učenja o religijah v šolah.

Zato bi rada še enkrat poudarila, da vsako nasilno preprečevanje pomeni nasilje nad svobodnim odločanjem. Kdor bo želel, bo ta predmet sprejel, kdor ga ne bo želel, bo izbral drug predmet. Vendar možnost morate dati, če želite pred svetom pokazati, da živimo v demokratični državi. In vrnite že enkrat narodu to, kar ste mu pred 50 leti nasilno odvzeli: moralo in njegovo versko pripadnost. Če na Slovenskem ne bi imeli Cerkve, se danes Slovenci sploh ne bi več preštevali. In vsak pravi Slovenec bo to spoštoval.

anglija

Tudi Britanskemu otoku letošnja nenavadno snežna zima ni prizanesla. Februarja je bilo celo na jugu dežele, kar je precej nenavadno (posebno še v Kentu), nekaj močnih snežnih viharjev, ki so povzročili silne zamete. Tudi London je bil nekajkrat zasnežen. Sneg pa se ni dolgo zadrževal, saj je kar sproti izginjal. Ker London snežnih razmer ni vaje, bi že nekaj centimetrov snega povzročalo hude prometne zastoje, če že ne popolno prometno zmedo. Najhuje je snežilo v srednji in severni Angliji ter v Walesu.

V težkih vremenskih razmerah se mora dostikrat naš župnik podati na več sto kilometrov dolgo pot, kadar ga kličejo rojaki zaradi smrti svojih domačih ali kadar gre na srečanja in ima mašo v slovenskem jeziku.

Postni čas smo tudi v Slovenskem domu začeli z lepim obredom pepeljenja na pepelnico sredo. Takrat so se začeli župnikovi post-

ni obiski rojakov po vsej Angliji in v Walesu. Že na drugo postno nedeljo je obiskal slovenskih skupnosti v Chapel Endu (v soboto, 2. marca) in v Derbyju (v nedeljo, 3. marca). Wales je gospod župnik obiskal v soboto, 9. marca, za mašo tretje postne nedelje. Na 3. postno nedeljo so londonski Slovenci prišli k maši v kapelo doma. Še posebej razveseljiv dogodek letošnjega postnega časa pa je bil krst Sajatovega Janezka v Chapel Endu. Enoletni sinček je že tretji otrok Lojzeta in Stelle Saje.

Londonski skupnosti se občasno pridruži kakšen nov član iz slovenskega zdomstva. Zelo smo veseli, da je že od začetka leta med nami g. Vili Krajnc, ki je iz Švice prišel v London na študij angleščine. G. Vili je bil že v Švici tesno povezan s Slovensko katoliško skupnostjo, ki jo vodi župnik p. Robert. Takoj po prihodu v London je poiskal Slovenski dom in se zanimal za slovensko skupnost, ki se zbira v kapeli doma k slovenski maši. Od svojega prihoda dalje se tudi on redno udeležuje svete maše in sodeluje pri naših srečanjih.

V Slovenskem domu se rad oglasi tudi duhovnik, prof. Tone Jamnik, ki pripravlja doktorsko disertacijo v Oxfordu. Kadar je med nami, vodi sveto mašo in se rad, če je le mogoče, pridruži župniku g. Stanetu Cikaneku na obiskih rojakov po Angliji. Tudi sam je vesel, če ga v Oxfordu obišče kateri od rojakov. Zelo se je razveselil dragega prijatelja župnika Staneta in Vilija Kranjca, rojaka iz Švice.

Skupaj so obiskali nekatere pomembnejše ustanove Univerze v Oxfordu: knjižnico in svetovno znano knjigarno Blackwell, kjer tudi mnogi slovenski teologi in humanisti kupujejo potrebno literaturo za znanstveno delo in za knjižnice v Sloveniji.

Osmrtnica

V sredo, 28. februarja 1996, so se slovenski rojaki iz okolice Leedsa s pogrebno mašo v cerkvi Marijinega Brezmadežnega Srca poslovali od priljubljene rojakinje Ane Tschanschek (Čanšek). Gospod jo je poklical k sebi v četrtek, 22. februarja, po težki neozdravljivi bolezni. Spremili smo jo na pokopališče v Leedsu, kjer je poslednje slovo v slovenskem jeziku vodil župnik g. Cikanek. Pokojna Ana se je pridružila svojemu možu, ki je že pred nekaj leti odšel v večnost, kjer zdaj skupaj pričakujeta vstajenje.

Pokojna Ana je bila rojena 9. 6. 1929 v Lešanah pri Radgoni. V mladosti je imela težko nesrečo, katere posledice je nosila vse življenje. Svoje življenje, polno preizkušenj in križev, je prenašala z vero in zaupanjem. Bila je vedno ljubezniva in družabna, pa tudi za veselo razpoloženje je znala po-

Prof. Tone Jamnik in Vili Krajnc v Oxfordu

Pokojna Ana Tschanshek
(Čanšek)(1929-1996)

skrbeti. Zaradi teh njenih lepih lastnosti je bila med rojaki zelo priljubljena. Slovenska katoliška skupnost in še posebej rojaki iz okolice Leedsa ter Slovenska katoliška misija izrekajo njeni hčerki Rosalindi in sinu Ronaldu z družino iskreno sožalje. Radi se je bomo spominjali v molitvi, zlasti pri slovenskih svetih mašah.

ŽPS

avstrija

DUNAJ

Pustni čas smo preživeli delavno, veselo in norčavo

Kot je bilo že v prejšnjem sestavku omenjeno, je bila naša cerkev Srca Jezusovega že kar potrebna beljenja. S trudom smo nabrali nemalo sredstev, in dela so se pričela sredi januarja ter končala v prvi

polovici februarja. Sledilo je čiščenje cerkve. Delo so opravile pridne roke članov naše skupnosti, pomagali pa so tudi člani avstrijske skupnosti in begunska družina iz Bosne, ki stanuje v prostorih Slovenskega pastoralnega centra. Po več kot mesečnem premoru smo 18. februarja spet lahko počastili Gospoda v njegovem hramu. V času beljenja so bile namreč svete maše v dvorani pastoralnega centra.

Notranjost cerkve sije v novih, svetlih barvah, pred oltarjem so položili novo preprogo, sliko nad oltarjem so očistili in osvežili barve, lestenci se blestijo - skratka vse je čisto in svetlo. Prenovo notranjosti cerkve bomo še posebej slovesno praznovali na naš farni praznik.

Toliko o delovnem in hkrati slovesnem utrinku z našega Dunaja.

Norčavo in veselo pa je bilo na tradicionalni pustni veselici v soboto, 17. februarja. Vrteli smo se po taktih dveh veselih muzikantov dua Atom iz Slovenije, ki

sta nas ogrela z družabnimi igrami, dovtipi, petjem in plesom. Od srca smo se nasmejali raznim maskam. Tri najboljše odrasle maske so bile nagrajene, vsi maskirani otroci pa so dobili primerne nagrade. Pokušali smo kuharske dobrote, ki jih je skrbno in okusno pripravila poklicna kuharica Jožica. Vrhunec veselice pa je bil srečolov. Od slovenskih in avstrijskih podjetij z Dunaja in okolice smo prejeli okrog 300 dobitkov. Med njimi je bilo nekaj zelo lepih in dragocenih.

Vsem darovalcem dobitkov se iskreno zahvaljujemo. Izkupiček bomo porabili v dobrodelne namene.

Razpoloženje je bilo izredno in nikomur se ni mudilo domov. Ko sta se muzikanta začela poslavljati, smo presenečeni ugotovili, da je že pozno. Po njenem odhodu so tisti, ki so skrbeli za šank in postrežbo, ter oni, ki niso mogli zapustiti veselega prizorišča - ostali skoraj do jutra.

Ta veseli pust nam bo še dolgo ostal v prijetnem spominu. Iskrena

Maske se pod vodstvom "policaja" Jožeta pripravljajo na skupinski posnetek.

Pogled v čudovito prenovljeno notranjost cerkve Srca Jezusovega na Dunaju

hvala organizatorjem, predvsem gospe Karmen, ki je tudi uspešno pripravila in izpeljala srečolov, ter drugim udeležencem pustovanja, ki so vsak po svojih močeh prispevali k prijetnemu ozračju.

In že je tu postni čas, čas za prenovno naše notranjosti, čas priprav na praznik vstajenja in veličastne zmage nad smrtjo. V postnem času se bomo spet enkrat tedensko zbirali k molitvenim srečanjem in h križevem potu.

Uredništvu in bralcem pošiljam lepe pozdrave in želim blagoslovljene velikonočne praznike.

Darja Belak

belgija LIMBURG-LIÉGE

Občni zbor

V Eisdenu je bil tretjo nedeljo v februarju občni zbor društva "Slomšek", na katerem so odborniki podali poročila o delovanju in poslovanju društva. Glavna prireditelj v preteklem letu je bil 35. SLOVENSKI DAN, ki je trajal dva dni. Če bi ob tej priložnosti govorili samo o 35-letnem obstoju društva, bi to pomenilo malo, saj so nekatera druga društva doživela že 70-letnico delovanja. Če pa v Slovenskem dnevu pred 35 leti vidimo miren, kulturni, zaupen in premišljen UPOR proti

tedanjemu komunističnemu eno-umju, pa je to nekaj pomembnega, kar se splača slaviti. Naši rudarji Rogelj, Krpač, Petelin, Kun, Šinkovec, Trlep in drugi so tedaj pred mnogimi drugimi dobro domeli ZNAMENJA časa in temu primerno ukrepali. Že tedaj so hoteli nastopati pod slovenskim imenom "Slomškova" zgodovina nam je v čast.

Pokazati se moramo VREDNE teh naših vrljih prednikov. "Slomšek" ima lep pevski zbor, naj bo KAKOVOSTEN, kar zahteva ogromno truda in vztrajnosti. Skupnost uresničuje številne druge dejavnosti. Vse terjajo veliko ljubezni in smila za ZASTONJSKO delo. Ne naveličajmo se DOBRO delati!

Letos naj bo naš zgled in vzor Martin Slomšek, ki je vedno nekaj tuhtal in ustvarjal. Njegovo delo na podlagi duhovnih vrednot je ostalo, ni bilo muha enodnevnica.

"Slomšek" potrebuje mladih SO-DELAVCEV. Ali nam jih bo uspelo pritegniti? Moramo! Saj si je pred 35 leti novo društvo privzelo ime "Slomšek" zaradi mladine. Okolje nas vleče k površnosti in materializmu, ko človek gleda bolj, kaj bo DOBIL, in ne, kaj bi NAREDIL in kje bi KORISTIL. Pazimo! Če bomo VODENELI, bomo hitro izginili. Okoliščine so zelo težke. Potrebujemo močnih OSEBNOSTI! Resničnih "slomškarjev".

Kot duhovni voditelj "Slomška" Vas opozarjam na močne misli, ki smo jih že lani naglašali:

Vzemi si čas za PREMISLEK, to je vir moči!

Vzemi si čas za BRANJE, to je začetek modrosti. Vsak slomškar in tudi drugi naj bi na leto poleg

Šopek nageljnov in slovenska narodna noša - del domovine v tujini - škof Alojzij Uran med avstralskimi Slovenci (16. 11. 1995).

Naše luči kupili in prebrali VSAJ eno knjigo. "Če ne bomo brali, nas bo pobralo!"

Vzemi si čas za MOLITEV, ki je največja sila na svetu! Priznamo, tu smo posebno šibki! Kako je z našo nedeljsko mašo? Kako je z našo molitvijo v družini? Kako se pripravljamo na papežev obisk?! Vprašanja zahtevajo pošten odgovor.

Vzemi si čas za PRIJATELJSTVO, kajti to je pot, ki vodi k sreči!

Kako bi, sestre in bratje, v resnici bilo nekaj Slomškovega, ki je bil človek pesmi, veselja in prijateljstva, če bi nas VSE, članice in člani vseh naših skupnosti, OŽARJALO SONCE PRIJATELJSTVA.

Ob velikonočnem veselju bomo zbirali prispevke za marsikaj. Po vsej Sloveniji gradijo in popravljajo skupne prostore. Spet imamo nasvet modrosti:

Vzemi si čas za DAJANJE, dan je namreč prekratek, da bi ga sebično preživljali. Življenjska

modrost nas uči, da damo SEBI, kar damo za dobro stvar ali bratu v potrebi.

Slomškov občni zbor je z majhnimi dopolnili potrdil stari odbor. Predsednik je g. S. Revinšek, tajnik g. B. Žabot, blagajničarka gđc. M. Globokar, oskrbnik dvorane je g. M. Globokar, našo šolo vodita ga. Anica Kos-Varzsak in prof. Polde Cverle. Odborniki so: A. Ackovič, J. Globelnik, J. Kidrič, D. in I. Mrak, A. Trinko. O pevovodjih smo že in bomo še govorili.

Slomškoveму odboru in vsem sodelavcem izrekamo iskrene čestitke, toplo zahvalo in prijazna voščila za plodovito delovanje v prihodnosti.

Naj bo leto 1996 leto Slomška in "slomškarjev"!

Novi članci božjega ljudstva

V družini Maksa Hribernika in Marie-Louise Verplancke v Zwartbergu se je rodila hčerka Amalija.

V družini Petra in Jožice Van Ende-Kelhar, ki stanujejo v Beverloju, pa so dobili hčerko Leen.

Obema družinama iskreno čestitamo in voščimo vso srečo pri vzgoji.

Starši in sorodniki naj bi se trudili, da bi iz teh dveh deklic zrastle močne krščanske osebnosti.

Ob našem sodelovanju

*Če skupaj sanjamo
o lepem, dobrem svetu
brez prepairo,
brez krivice,
brez potlačeniosti,
brez strahu,
brez vojske,
brez lakote,
brez žalovanja
in če sami tudi v resnici
skušamo živeti
v prijateljstvu in miru, v resnici in pravici
ter sami tolažimo in pomagamo,
snujemo in gradimo,
kjer moremo,
TEDAJ se medsebojno učimo verovati,
da življenje vedno zmaga.
Tedaj bo BOŽJA ZAMISEL,
ki jo Jezus imenuje KRALJESTVO BOŽJE,
postala med nami vidna.*

Vinko Žakelj

francija LURD

Tako kot vsako leto smo se tudi letos 11. februarju, na Svetovni dan bolnikov, srečali voditelji raznih romanj v Lurd. Zbralo se nas je 650 odgovornih za lurška romanja in pripravo programa. Tema letošnjih romanj bo: "Z

Veselite se pri nas doma.

Marijo v srce lurških sporočil." Na sam dan bolnikov je bilo v Lurdu okrog 20.000 romarjev iz raznih dežel in celin, med njimi mnogo bolnikov. Skupaj smo molili za zdrave ljudi, človeštva in narodov. Neka invalidka je med molitvijo v španščini lepo dejala: "Bog mi je ob rojstvu dal pohabljeno telo, da z njim pričam, da je Bog lepota v meni! Prosimo za vse bolnike sveta, da bi znali vedro prenašati vsakdanje trpljenje!" Med romarji nas je bilo tudi nekaj Slovencev iz Lurda in okolice, ki smo v slovenskem jeziku zmolili prošnjo za srečo in mir slovenskega naroda. V takih trenutkih se človek počuti bližje Bogu, ljudem in samemu sebi. Svetovni dan bolnikov je nov korak Cerkve k vsem tistim, ki znajo bolj razumeti trpljenje in z njim posvečujejo svet v dobro vseh ljudi. Biti bolnik ni sramota, temveč je jasen dej vsakega življenja, saj bolnikovo trpljenje omogoča svetu lepši pogled na Kristusov križ. Lurški škof je ob tej priložnosti vsem navzočim romarjem dejal: "Biti bolnik je časten in čist pogled na pokoro za vsakega človeka. Razumevati svoje trpljenje in uvideti, kaj drugi trpi, je začetek križevega pota in Kristusovega vstajenja!"

PARIZ

Prešernov dan - slovenski kulturni praznik

V lepi in veliki dvorani sredi razsvetljenega Pariza smo se zbirali Slovenci, ki še vedno čutimo, kaj nam pomeni Prešeren in slovenska kultura. Večer nam je pripravil g. dr. Andrej Capuder, slovenski veleposlanik v Franciji. Njegov prečiščen čut za vse, kar je lepo in bogato v domači ali sve-

Pokojna sestra Marie Laurent Doblehar - o njeni smrti smo poročali v prejšnji številki Naše luči.

tovni kulturi, nas navdušuje in nam daje pogum. S tem ne opravljamo samo ambasadorske dolžnosti med Slovenijo in Francijo, ampak zna ob velikih kulturnih prireditvah zbrati Slovence in Francoze. Prav ta večer je privabil veliko množico ljudi, da smo ob bogatih in iskrenih besedah ter ob glasbi in pesmih začutili, kako veliko bogastvo hrani slovenski narod. Mislim, da nas v Parizu še ni bilo toliko Slovencev zbranih ob narodni himni in Prešernovi Zdravljici. V enem glasu in v bitju enega srca je zadonela iz mnogih grl lepa beseda in prijetna melodija.

Program Prešernovega dne je bil bogat in lep. Naj omenim samo napovedovalčeve besede dr. Janeza Zorca, ki so nam pred vsako točko oznanile dih lepote, kaj nam bo kdo povedal, zaigral, recital ali pa zapel.

Nagovor dr. Andreja Capudra je bil lep, enkratno, svojski. Z njim je hotel prikazati smisel slovenske kulture in Prešernove veličine

skozi sence in luči slovenske kulture, dela in vzgoje. Njegov ritem lepih besed nam je zarisal v zavest, da smo narod, ki ima svojo kulturo, ponos in pravico do obstoja. V slovenskem in francoskem nagovoru smo čutili moza, ki ljubi Slovenijo in ljudi, ki ji pripadajo doma in v tujini.

Komorni zbor Ave, sestavljen iz mladih pevki in pevcev, nam je zapel več ubranih pesmi. Prav nič čudnega ni, če so svetovno znani in nabirajo po svetu velika priznanja.

G. Miran Devetak nam je na klavir tako lepo zaigral Preludij, 23. 2. Sergeja Rahmaninova, da smo mu vsi z dolgim in iskrenim aplavzom priznali, kar smo čutili v globini naših src.

Dr. Vladimir Pogačnik in gospodična Maja Štromar sta v prijetnem glasu in notranje doživeto recitala Prešerna, da je vsak lahko vzljudil besedo, ki nam jo je France Prešeren napisal v bitju in rimi slovenskega srca.

Na koncu je dr. Janez Zorec vse skupaj povabil k bogato obložnim mizam, kjer smo se pogovorili ter si izmenjali poglede, misli in delo za našo prihodnost v Franciji.

G. veleposlaniku dr. Andreju Capudru in njegovi ženi Majdi gre vsa zasluga, da je bil ta kulturni večer nekaj lepega in bogatega za vse nas. Takih dni in prireditev si še želimo, saj so za obstoj Slovencev na tujem zelo pomembni. Da, "Slovenec sem, tako je mati djala!"

Zapustila nas je sestra Pavlina Podbersič

Sestra Marija Rozalija Podbersič je rodila 15. maja 1898 v Vrtojbi v

Vipavski dolini. Bila je tretja v družini s petimi otroki. Njeni starši so bili kmetje, ki so trdo delali in garali, da so lahko preživljali in izšolali svoje otroke. Po njih je sestra Pavlina dobila močno, globoko vero, ki jo je kasneje vodila v poklic redovnice. Sama mi je dejala: "Kar so me starši naučili v ranih otroških letih o Božjih vrednotah, mi je koristilo vse življenje! Ko sem se odločila za redovniški poklic, so mi besede staršev veliko pripomogle, da sem se svobodno odločila za vstop k uršulinkam." Težki dnevi med prvo svetovno vojno, izguba mame in očeta so jo privedle do odločitve, da je v januarju 1927 vstopila k uršulinkam v Gorici. Tam je opravila vso pripravo za redovniški poklic in noviciat. Septembra 1930 je bila že v Nantu v Franciji. Njena velika želja je namreč bila, da bi šla kot misijonarka v Afriko; zato je prišla v Francijo, da bi se naučila francoščine. Bog pa je hotel drugače. Njeno posvečeno življenje in apostolat je začel vidno rasti v kongregaciji uršulink med

Bretonci. Delala je z veseljem in radostjo, in vse, kar je delala, je naredila v ljubezni do Boga in bližnjega. Med njenim pogrebom je bilo pri pridigi rečeno, da je imela rada sveto evharistijo, Cerkev in ustanoviteljice uršulinskega reda. Nenehno je molila za duhovniške in redovniške poklice. Sama je večkrat rekla: "Molim za svojega nečaka Renata, ker ima težko in odgovorno službo v koprski škofiji."

Krhko zdravje in številna leta je niso ustavila v goreči molitvi. Sestra Pavlina je čedalje več časa premolila pred tabernakljem, kjer je premišljevala o Bogu in Mariji, ki jo je zelo ljubila. Njenim sorodnikom, posebno g. Renatu Podbersiču želimo globoko sožalje, sestri Pavlini pa kličemo: "Naj počiva v miru pri njemu, ki ga je ljubila!"

Dva krsta v Parizu

V soboto, 24. februarja, je bil po milosti božji in na željo njegovih staršev krščen Jeremij Roger

Eugene Fabčič, sin g. Ivana Fabčiča in mame Fabienne Bergeron. Navzoči sta bili obe družini, ki sta med zbranim sodelovanjem doživljali lepoto krsta. Krščeval je g. Martin Retelj, ki je v lepih in globokih besedah skušal vsem navzočim razložiti smisel in pomen krsta. Staršem in vsemu sorodstvu želimo, da bi malega Jeremija Rogerja Evgena lepo vzgajali in mu v imenu krsta omogočili pravilno rast v Gospodu.

V nedeljo, 3. marca, smo med sveto mašo krstili malo Marion Krapež. Ob sodelovanju župnijskega občestva smo vsi skupaj pri vstopu v cerkev dali mali Marion kríž kot znamenje krščanskih vrednot in upanja. Med vso sveto mašo je bila mirna in ogledovala okoli sebe vse, kar se je gibalo in govorilo. Po pridigi in skupnih molitvah jo je g. Silvester Česnik krstil in ji podelil moč svete Trojice na željo njenih staršev, botra g. Alberta in botre gdč. Anne-Marie. Prav prijetno je bilo videti vse navzoče v cerkvi, ko so se pred molitvijo očenaša približali oltarju in naredili venec s povezavo rok. Boter pa je držal Mariono visoko nad svojo glavo v znamenju daritve tega otroka Bogu, župnijskemu občestvu in vesoljni Cerkvi. Marioninim staršem, botru in botri želimo, da bi jo vedno vodili k Gospodu, ki je naše upanje, dobrota in ljubezen!

Velikonočna obnova v Parizu

Med velikonočnimi prazniki bo med nami oče Andrej Šegula. Pripada minoritski kongregaciji. Od cvetne nedelje do velike noči nam bo prikazal velikonočno skrivnost v luči senc in svetlobe življenja sodobnega človeka.

(Stuttgart) 35-letnico slovenske župnije smo proslavili tudi z velikonočnimi dobrotami.

Program:

Na cvetno - oljčno nedeljo bo imel premišljevanje ob 15. 30 na temo:

"Kristusov slovesni vhod v Jeruzalem je upanje in veselje za vsakega človeka!"

Na veliki četrtek ob 20. uri bo premišljevanje na temo:

"Kristus da, Cerkev ne!"

Na veliki petek ob 20. uri bo govor na temo:

"Zakaj se papež vtika v osebne zadeve ljudi!" (vprašanje moralnega nauka)

Na veliko soboto ob 20. uri bo meditacija na temo:

"Cerkev ni last papeža, škofov, duhovnikov ali demokratične volje vernikov, ampak je Kristusova."

Sveta maša ali liturgija dneva se bo začela vedno ob 21. uri, razen na cvetno in velikonočno nedeljo, ko bo sv. maša ob 17. uri.

Pred vsako mašo bo priložnost za spoved.

Velikonočni obredi v MÉRICOURTU

Na cvetno nedeljo bo sveta maša ob 10.30.

Na veliki četrtek bo sv. maša ob 20. uri v Méricourtu.

Na veliki petek bo liturgija ob 20. uri v Méricourtu.

Na veliko soboto bo blagoslovitev jedil ob 11. uri v Méricourtu, zvečer pa blagoslovitev jedil in sv. maša ob 18. uri BRUAY LA BUISSIERE.

Na veliko noč bo sv. maša 10.30 v Méricourtu.

Pridite v lepem številu in povabite še svoje prijatelje, ki k sveti maši ne prihajajo redno.

Vsaki dan pred sv. mašo bo priložnost za sveto spoved.

CHILLEURS-AUX-BOIS (Loiret)

Skupna maša bo na velikonočni ponedeljek, 8. aprila 1996, ob pol enajstih dopoldne, eno uro pred sv. mašo pa bo priložnost za

zakrament sprave. Pridite malo prej, da dobro pripravimo pesmi in liturgijo. Vsi prisrčno vabljeni!

Velikonočno jutro naj bo vsakemu vidno znamenje veselja, upanja in radosti! Kristus je res vstal! Vstali bomo tudi mi! To vam želimo vaši duhovniki!

Silvester Česnik

nemčija

MÜNCHEN

V enainpetdesetem letu je v Münchnu odšel v večnost g. Venčeslav Kociper. Pokojni je bil doma iz Odranec in je bil zaposlen pri BMW. Z ženo je hodil pogosto domov, kjer živita sinova. Zelo rad je imel vnuke in oni njega.

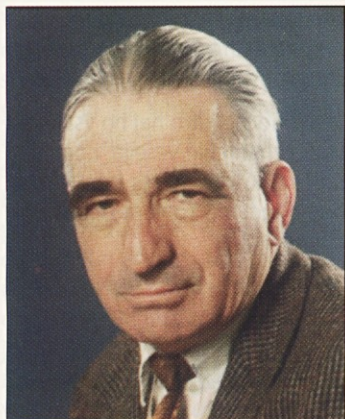
Zadnje čase je bolehal in je iskal pomoč v bolnišnici, kjer je nepričakovano umrl. Nobeden si ni mislil, da je tako bolan. Bolniški župnik mu je podelil zakramente za umirajoče. Ženi in sinovoma z družino naše iskrene sožalje, pokojnemu pa želimo, naj uživa mir v Bogu.

Kienberg

Med našimi rojaki je spet kosila smrt. Na božični praznik je v družbi svojih domačih mirno v Bogu zaspal g. Franc Blažič. Enainsedemdesetletni Franc je bil doma iz Bregove, po poklicu pa je bil mizar. Ruska fronta mu je pustila posledice za vse življenje. Z ženo in hčerjo je prišel v Nemčijo leta 1962 in se najprej zaposlil v Solingenu. Čez štiri leta je prišel v

Venčeslav Kociper z ženo in vnuki v Münchnu

Pokojni Franc Blažič

Kienberg, kjer si je sezidal lep dom in tudi umrl. S hudo boleznijo se je boril šest let. Čeprav je živel daleč od slovenskih središč, ni pozabil svoje domovine, še manj pa na Boga. Z zakramenti za umirajoče se je lepo pripravil na srečanje z Njim, kateremu je v življenju zvesto služil. Ženi in hčeri z družino naše iskrene sožalje, pokojnemu pa želimo bogato plačilo v nebesih.

OZNANILA

München

Naše maše v cerkvi Svetega Duha na Talstr. blizu Marienplatzu bodo do konca aprila še ob 16.30. Od maja do konca avgusta pa ob 17.30.

Obredi svetega tridnevja velikega tedna bodo v župnijski kapeli v četrtek, 4. aprila, ob 19. uri, v petek ob 15. uri, v soboto pa bo vstajenjska maša ob 21. uri. Blagoslov jedil bo v soboto ob 19. uri in takoj po maši.

Ponedeljek po veliki noči ni zapovedan praznik. Maša bo v kapeli ob 19. uri.

Pokojni Venčeslav Kociper

V maju bodo šmarnice od ponedeljka do petka ob 19. uri v kapeli.

Maša bo tudi ob sredah in petkih.

Pouk za šolarje bo 20. aprila ob običajni uri.

Waldkraiburg

Maše v farni cerkvi Kristusa Kralja bodo 13. in 27. aprila ob 19. uri (v maju pa 4. in 18. ob 19. uri).

Rosenheim

Maše v kapucinski cerkvi pri pokopališču bodo 14. in 28. aprila ob 11.15 (v maju pa 12. in 26. ob 11.15).

Freilassing

Maša bo 14. aprila in 12. maja ob 16. uri v farni cerkvi.

Pustovanje z Lipo

Slovensko kulturno društvo LIPA iz Münchna je 9. februarja priredila pustovanje. Prireditve se je udeležilo okrog 200 slovenskih rojakov iz Münchna in okolice.

Mnogo jih je prišlo v maskah, tako da je komisija težko izbrala 10 najlepših odraslih in 10 otroških

mask, ki so bile bogato nagrajene. Za lepe nagrade se moramo zahvaliti pokroviteljem: iz domovine Terme Čatež in A-Banka ter pokrovitelju iz Münchna.

Za veselo razpoloženje je poskrbel ansambel ROYAL FLASH iz Murske Sobote.

Referent za medije
Ladislav Varga

INGOLSTADT

Pustno rajanje

Po nemški deželi začnejo s praznovanjem pusta že 11. 11. (novembra) ob 11.11, ko ta 'pomembni' trenutek ovekovečijo na tv-zaslونih. Vse se navadno zgodi nekje na severozahodu nemške dežele, saj je predvsem tisti predel znan po bučnih in razvpitih pustnih zabavah in sprevodih.

Letos smo pustne veselice v naši župniji praznovali na več krajih. Najprej v Nürnbergu (že 27. januarja). V Ingolstadtu so 3. februarja popoldne (letos prvič) pustovali predšolski in šolski otroci. Odrasli smo poskrbeli, da je bilo razpoloženje prijetno, da so se mladi vživeli in razigrali. Veliko smo peli in plesali. Največje veselje pa smo imeli z napihovanjem in pokanjem balonov. Priredili smo tudi pantomimo, s katero je skušal vsak prikazati, kaj njegova maska predstavlja. Pri tem smo se pristrčno nasmejali. Vse maske so bile za svoj trud nagrajene z različnimi darili, ki jih je priskrbel g. Walter Schneewis, velik ljubitelj Slovenije in Slovencev. Tisti dan zvečer so tudi Slovenci iz Erlangna pripravili pustno veselico v župnijski dvorani župnije Büchenbach.

(LIPA) Takole smo na našem srečanju ocenjevali najlepše maske.

10. februarja smo imeli pustno zabavo za odrasle v Slovenskem centru v Ingolstadtu. Žal je bila navzoča le peščica Slovencev iz Ingolstadta. Na veliko veselje se nam je pridružilo tudi nekaj rojakov iz Nürnberga. Voditelj centra in vsi, ki so mu pomagali, so se tako kot že vsa leta, močno potrudili in pripravili vse potrebno. Do sitedga smo se najedli dobrot, kot so domače kolone, kislja repa in zelje. Za povrh pa so pristali na mizah še pustni krofi, katerim se nismo mogli upreti, saj so se v ustih kar topili. O pijači pa med Slovenci ni treba zgubljati besed. Žal je bila udeležba slaba. Naši dragi rojaki so postali utrujeni od naporenega dela, skrbi in dolgih let v zdomstvu, zato se le s težavo odpravijo v družbo, četudi med sestre in brate po narodnosti. Tako je bila zabava bolj umirjena, primerna starosti in številu navzočih. Kljub temu je bilo zelo lepo.

Slovenski kulturni praznik

Kulturni praznik smo v okviru slovenske misije praznovali v Ingolstadtu, in sicer v nedeljo, 11. februarja. Po sveti maši se nas je peščica slovenskih rojakov, ki še redno obiskujemo slovenske svete

maše, zbrala v Slovenskem centru. Tam nam je pet župljanov pripravilo kratek kulturni program. Prisluhnilni smo pesmim in dogodkom iz življenja dr. Prešerna in pesmi I. Minattija. Tako smo po svoje prispevali k počastitvi velikega slovenskega praznika, ki je žal deležen mnogo premajhne pozornosti mnogih Slovencev. Njegovega namena in sporočila mnogi ne znajo ceniti.

Proslave ob kulturnem dnevu so pripravili tudi v okviru slovenskih društev.

Bogdan Pavalec, SŽ Ingolstadt

OBERHAUSEN

V februarju se tudi pri nas nismo mogli ogniti in odreči vsemu, kar spada k norčavemu pustu. Na farni ravni nismo imeli velike pustne prireditve, pač pa več manjših, povezanih z rednimi srečanji po mašah. Veselo je bilo povsod, kjer smo povabili rojake k svetim stvarim v cerkvi in potem še k pustnemu veselju. Tudi v majhni skupinici v Hammu so žene prinesle na mizo dobre, povezane s pustovanjem. Podoba je bilo tudi v Castropu, kjer so nekateri že glasno razmišljali, da

bo kaj kmalu treba srečanja opustiti, ker se je tamkajšnja skupnost zelo zmanjšala. Nekaj zadnjih srečanj kaže, da takšne teorije ne držijo vedno, saj redno prihajajo nekatere družine in posamezniki od drugod, prišli pa so tudi nekateri, ki jih že dalj časa nismo videli, tako da je skupina spet prijetno velika. Počutimo se bolj samozavestni. Naj k temu poročanju dodam še željo, da bi vztrajali in si ob mesecu redno privoščili nekaj uric v prijetnem okolju župnijskega doma v Castropu.

Na večje pustno praznovanje v Moers so nas povabili člani obeh pevskih zborov. Njihova pustna veselica je znana tudi širšemu krogu Slovencev, tako da jo radi obišejo ljudje tudi od drugod - predvsem iz Essna, Oberhausna in Krefelda. Igral je ansambel B. Majerja. Čeprav ni bil v polni zasedbi, je bila naša dvorana v Don Boskovem domu polna, prepolna domačih tonov in melodij.

Predno smo zares zaorali v pustno veselje, je bila v Moersu lepa prireditev v spomin in počastitev slovenskega kulturnega praznika - Prešernovega dneva. Glavni del programa je pripravila učiteljica slovenskega dopolnilnega pouka s svojimi učenci iz Essna. Predstavili so nam enega velikih domoljubov, župnika Jakoba Aljaža z Dovjega. Z recitacijami in igro na podlagi njegovih besedil so pripravili posrečeno predstavitev njegovega življenja in dela. Tonski mojster je bil Jan Oman. Ljudje so z vso pozornostjo prisluhnilni in uživali ob lepi slovenski besedi iz otroških in mladinskih ust. Hvaležni smo bili g. Barbari Oman in otrokom za lep kulturni prispevek našemu srečanju. Videli

smo, da se da spodobno združiti prosvetno delo in pustno veselje, ki je seveda prišlo do izraza v drugem delu večera. Največ našemljenega veselja pa so imeli najbrž otroci, ki so se zabavali po svoje.

Slovenskemu kulturnemu prazniku je bilo namenjeno tudi srečanje v Slovenskem centru v Oberhausnu na večer praznika. Mladinci (Gabi Lobe, Tomaž Križanec in Irena Draksler) so nastopili z besedili pesnika Prešerna. Večer ni bil pripravljen kot prireditev, pač pa bi ga lahko poimenovali kar "kulturno-prosvetni pogovor". Vanj smo vpletli nekaj podatkov iz slovenske preteklosti, sedanosti ter razmere med nami in v domovini na različnih področjih narodnega bivanja. Deklamacije so bile kulturna poživitev in vnovično doživetje besedil, ki jih sicer poznamo, pa jih je vedno znova lepo slišati. Mladi so se postavili tudi z lastnoročno izdelanim portretom F. Prešerna in njegove rojstne hiše (Edvard Lobe, Marianne Zelko-Sečkar). Izpostaviti smo želeli ustvarjalnost mladih, ki med drugim v Oberhausnu na kra-

jevn radijski postaji pripravljajo in vodijo slovensko oddajo (B. Drešar, T. Križanec in G. Lobe).

Omeniti moramo še skupino Slovencev v Güterslohju, ki se je v povečanem številu zbrala že k maši v cerkvi Naše ljube Gospe in potem v župnijski dvorani. Na pustno soboto bi pač ne zgedalo lepo, če bi odšli kar domov, ne da bi si privoščili nekaj namaškarnosti. Ljudje so bili vsi za to, in ko se je oglasila harmonika (Edvard Lobe), je bilo razpoloženje hitro "ta pravo". Dvorana res ni bila polna, zato pa je bilo toliko bolj domače, pristrčno in sproščeno, kar so najbolje dokazovali otroci, ki so veselo razkazovali svoje namažane nosove in lička ter neobičajne obleke.

Na prvo postno nedeljo smo se pepelili kakor se za kristjane spodobi. V dveh skupnostih (Wetter, Essen) je bil med nami duhovnik Alojzij Brce iz Šentjošta nad Horjulom. Nadomeščal je župnika, ta se je namreč udeležil informativnega sestanka, ki ga je za voditelje slovenskih združenj v Nemčiji pripravil generalni konzul-

lat RS v Münchnu. Popoldne je bil že spet med svojimi na podružnici v Eschweilerju, kjer je se je zbralo k maši in srečanju v dvorani nad 60 rojakov. Srečanje je bilo postnemu času primerno, na ravni prijetnega srečanja med znanci in prijatelji. Tudi tako se praznuje slovenska kultura in utrjuje naša medsebojna vez. Na tujem je vsako tako snidenje praznik slovenske domačnosti in kulture. In to potrebuje vsak rojak, zato vabimo medse vedno vse, ki jim "slovenš'na cela" kaj pomeni.

STUTTGART

Med veselimi dogodki v naši sredi moramo gotovo objaviti novico, da je še en mlad Slovenec, Janez Kovač iz Stuttgarta, uspešno končal študij fizike in konec februarja doktoriral s področja elektronike - polprevodnikov. Novi doktor, sin pok. Janeza iz Gor. Impolja pri Sevnici in Jožice, roj. Geršak, je bil rojen 21. 12. 1963 v Stuttgartu. Redno je obiskoval sobotno šolo slovenskega jezika ter verouk in sodeloval v župnijskem mladinskem orkestru. Dr. Janezu Kovaču iskreno čestitamo in se z njim ter z njegovimi prijatelji veselimo!

V Schorndorfu je 11. januarja smrt iztrgala iz naše srede kar dva rojaka. Drago Savnik, rojen leta 1931, je pokopan v Schorndorfu, Herman Markoč pa v domovini. V začetku februarja pa je v domovini - pod sončnimi Karavankami - po kratki in hudi bolezni prenehalo biti srce 53-letnega Rudija Brusa, našega znanca in za mnoge tudi dobrega prijatelja. Petindvajset let je preživel v Nagoldu. Rad se je družil s Slovenci in sodeloval pri raznih prireditvah. V jeseni se je vrnil v Slovenijo. Njegovo zadnje zemeljsko bivališče je ob njegovi materi na pokopališču v

Spomin na lanski velikonočni blagoslov jedil v Mainzu

Lescah na Gorenjskem. Sorodniki so hvaležni vsem, ki ste mu tukaj, posebej še med boleznijo, kakorkoli pomagali.

Vse pokojne priporočamo v molitev in pri sv. maši božjemu usmiljenju ter želimo, da bi uživali velikonočno veselje v nebeškem kraljestvu. Tako nenadne smrti pa tudi nam vedno znova postavljajo vprašanje: kdaj bomo na vrsti mi?

Slovenske maše aprila in maja:

STUTT GART: Sv. Konrad, Staffenbergstr. 52: 6. (velika sobota) ob 19.00, 7., 14. ter 21. aprila in 5., 12. ter 19. maja ob 16.30.

BÖBLINGEN: Sv. Bonifacij, Kopernikusstr. 1: 7. aprila /vel. noč/ in 5. maja, ob 10.00.

SCHW. GMÜND: Sv. Jožef, Jozefstr. 1, (aprila ne bo sv. maše!), 12. maja pa ob 9.30.

SCHORNDORF: Sv. Martin, Künkelinstr. 34: 21. aprila ob 8.45., (maja ne bo sv. maše!)

AALEN: Sv. Avguštin, Langertstraße 116: 21. aprila ob 11.00 (maja ne bo sv. maše!).

BÖCKINGEN: Sv. Kilian, Ludwigsburger Str. 66: SOBOTA, 27. aprila in 25. maja ob 17.00.u

OBERSTENFELD: Srce Jezusovo, Gehrstr. 3: 28. aprila in 26. maja ob 9.00.

ESSLINGEN: Sv. Elizabeta, Haushaldenweg 38: 28. aprila in 26. maja ob 17. uri!

HOHENRECHBERG: Šmarnice, 1. maja ob 15.00.

Velikonočno praznovanje:

Vel. četrtek (4. 4.): ob 19.00: sv. maša zadnje večerje

Vel. petek (5. 4.): ob 15.00: bogoslužje vel. petka

Vel. sobota (6. 4.):

Esslingen: ob 15.00 spoved

ob 16.00 blagoslov jedil

Stuttgart: ob 17.30 spoved

ob 18.00 blagoslov jedil

Sobotna šola:

Stuttgart: 20. aprila in 11. maja od 14.00 do 17.00.

*Uredništvo Naše
luči Vam želi
blagoslovljene
velikonočne
praznike
in veselo alelujo!*

Böblingen: 5. maja ob 9. uri.

Srečanja za mlade: v petek, 9. maja, ob 18. uri.

Praznovanja: Z godovnjaki in drugimi slavljenci se bomo poveselili: v Böblingenu 7. aprila in 5. maja, v Stuttgartu pa 17., 21. aprila in 12. maja po maši.

DOMAČI ZVON se bo 4. maja 1996 udeležil 7. revije pevskih zborov v Heerlenu (Nizozemska). Kdor želi potovati z njimi, naj se priglasi zborovodju: g. Damjan Jejčič, tel.: 0711/ 42 26 73/. Odhod 3. 5. ob 14.00, vrnitev 5. 5. popoldne. Cena za vožnjo, prenočišče in zajtrk je 220 DM.

Čim prej se prijavite za romanje z avtobusom v Slovenijo ob PAPEŽEVEM OBISKU (od 17. do 19. maja) ali naročite brezplačne vstopnice za srečanje s papežem v Ljubljani, Postojni ali Mariboru! Cena za vožnjo, hrano in prenočišče bo 220 DM za odrasle in 150 DM za mlade.

Slovenski dom:

Župnijska pisarna: torek od 9.00 do 12.00, petek od 9.00 do 12.00 in od 16.00 do 19.00.

Karitas - Slovenska socialna služba: od ponedeljka do petka: 9.00 - 12.00: gospa Doroteja Oblak, tel.:

Nonet Certus iz Maribora je zapel tudi Slovincem v Böblingenu.

23 30 66.

Konzularni dnevi: 3., 18. in 25. april, ter 9. in 23. maj.

Kulturni dan v Stuttgartu

Kulturno društvo Slovenija-Stuttgart je v nedeljo popoldne, 11. sveĀana 1996, v dvorani pod cerkvijo sv. Konrada priredilo kulturni večer v počastitev slovenskega kulturnega praznika.

Pred nabito polno dvorano je zazvenela: "Žive naj vsi narodi" v izvedbi "DomaĀega zvona".

Naša mlada napovedovalka Irena in njen oĀe sta nas v verzih popeljala skozi prireditev.

Slavnostni govornik, slovenski pesnik in pisatelj, gospod **dr. Marko DvorĀak** je na samo njemu enkrat in neponovljiv naĀn govoril o SLOVENSКИH NARODNIH VREDNOTAH. Po njegovih besedah so trpljenje in ŀrtvovanje, skozi dolga stoletja bojevane s sovraĀniki, in premagovanje lastne malodušnosti oblikovali slovenski obraz. Vsa prizadevanja in vse naŀe vrednote, ki so strnjene v slovenskem obrazu, so ubrane na skupni imenovalec, ki ga lahko imenujemo ohranjanje identitete. Vera, narodnost in naĀn življenja, vse to je slovenska identiteta. Zanj smo si prizadevali skozi dolga stoletja, do pred kratkim.

Tisti trenutek, ko smo rekli, da moramo biti podobni vsem drugim, naŀe življenje oblikovati tako kot drugi ljudje na tem boĀjem svetu, in pridobivati premoŀenje kakor drugod, se je priĀelo zanemarjanje naŀih vrednot, ki nam jih je podari Bog, in naŀa dolĀnost je, da jih ohranjamo. Rekli smo, da nam je to

samo ovira v popolno integracijo z vsem Āoveŀtvom, ki moderno pridobiva in enako ŀivi, se ne ozira ne naprej ne nazaj in gleda samo na danes. Nenadoma smo se odloĀili, da bom kot drugi ljudje po svetu. S tem smo prenehali Āutiti slovensko.

Toda dogajajo se Āudeŀi; recimo v Argentini, NemĀiji in drugod po svetu, kjer kljub razliĀnim vplivom in pritiskom ohranjamo slovensko kulturo, se slovenska kultura Āudovito razvija brez kakrŀnih koli mecenov. Naŀa zvesta in kulturna mladina bo po trdnem prepriĀanju gospoda DvoĀka nekoĀ ŀivela dobro in sreĀno.

Āe to je dovolj velik razlog, da se splaĀa potrpeti tudi to noĀ, ki danes traja in za katero pride dan.

Poseben Āar je na navzoĀe na tej slavnostni Preŀernovi proslavi naredilo deklamiranje naŀega

Āastnega gosta, gospoda Antona SlaviĀa. V globoko tiŀino (lepo darilo posluŀalcev) je zadonel prijeten avtorjev glas, ki nam je v ognjevitosti, ta je prihajala na dan iz skrite poetove notranjosti, razkrival samega sebe. Vzpostavljen je bil tisti nevidni stik med obĀinstvom in izvajalcem, ki je danes prava redkost. ObĀinstvo je to nagradilo z bogatim aplavzom.

Nastop Slovenske in verouĀne ŀole pod vodstvom gospe Olge Kastelic in sestre Mateje Rezar nas je prijetno presenetil. Mladi izvajalci so naŀ kulturni praznik vzeli nad vse resno. Lepo jih je bilo opazovati, kako z vso zavzetostjo recitirajo, muzicirajo in poejo kljub zdravi rdeĀci, ki jih je zalivala.

Lep je bil ta večer in upajmo, da se bo ponavljal tudi v prihodnje. KD Slovenija-Stuttgart naj tako vztrajno nadaljuje na samonikli kulturni poti. Premnogokrat ni lahko,

Slovenci v Stuttgartu se pripravljamo na cvetno nedeljo.

kajti za enournim programom se skriva veliko trdega dela in ljubitelske zagnanosti, pri tem pa je to samo delček našega vsakdanjika.

*Vse lepo pozdravlja
glas iz Stuttgarta.
Peter Kajzer*

nizozemska

Marija Rojnik

Že lani (5. aprila) smo se poslovili od dobre gospe Marije Rojnik, roj. Ocvirk, ki je zagledala luč sveta v

Pokojna Marija Rojnik, roj. Ocvirk

Gotovljah 28. junija 1910. O tej dobri ženi poročamo z veliko zamudo, ker smo šele zdaj dobili njeno sliko. Gospa Rojnikova je vsa leta bila naša zvesta sodelavka, zato smo želeli objaviti njeno sliko. Vedno nasmejana, vedno pripravljena pomagati. Na Nizozemsko je s svojim možem Jakobom prišla pred 66 leti. Čeprav je Nizozemska postala njena druga domovina, je redno obiskovala Slovenijo.

Veliko veselja je imela s svojimi otroki, vnuki in pravnuki. Uspelo življenje! Ohranili jo bomo v hvaležnem spominu.

Hvala Vam, Marija, za Vašo dobro voljo in za dober zgled vesele, dobre krščanske žene in matere.

Naj bo dragi Bog Vaša nagrada!

Viko Žakelj

švedska

Iz teme v svetlobo

Ko boste dobili naslednjo številko NL, bo že velika noč, praznik Gospodovega vstajanja in našega odrešenja. Verjetno bo takrat tudi razpoloženje v naravi in pri ljudeh v smislu zmage življenja nad smrtjo. Takrat bo narava že odeta v pomladanske barve cvetja ter raznolikega in lepega ptičjega petja. Vse pa naj oznanja, narava in ljudje, da je Kristus premagal smrt in nam odprl vrata v nebesa in večno življenje. Ta največji dogodek v zgodovini odrešenja bo letos za slovenski narod izrednega pomena, saj nas bo v maju obiskal papež Janez Pavel II, naš vrhovni pastir in vidni Kristusov namestnik na zemlji. Za božji obisk gre, saj nas bo obiskal Bog sam, ko nam bo po vidnem poglavarju Cerkve podelil posebni blagoslov kot pomoč za pripravo na vstop v tretje tisočletje. Papež nas želi potrditi v veri, upanju in ljubezni. Tega se moramo vsi katoličani in vsi zavedni Slovenci veseliti in na ta največji obisk v zgodovini našega naroda dobro

pripraviti. Ne sme nam biti vseeno, ali se bomo udeležili katerega teh srečanj s sv. očetom ali ne. Ne sme nam biti vseeno, ali se bomo na obisk največjega in najpomembnejšega gosta pripravili ali pa ne. Zato kličem vsem: Dvignimo se iz teme v svetlobo, stopimo iz sovrašstva na pot sprave, iz sprtosti na pot medsebojnega priznanja in vzajemnega sodelovanja v dobro našega naroda in Kristusove Cerkve. Kajti vsaka razdeljenost doma odseva tudi med našimi ljudmi v tujini. Ali nismo v glavnem vsi krščeni? Kako to, da se med seboj prepiramo? Jezus nas tudi danes vabi, da drug drugemu služimo, ne pa gospodujemo.

Sveti postni čas nas vsako leto kliče k spreobrnjenju, da bi mogli z božjo pomočjo in milostjo prenoviti naša srca in se pripraviti na dan Gospodovega vstajanja. To je čas posebnih milosti in božje pomoči, zato ga ne zamudimo. Letos ga obogatimo z molitvijo rožnega venca za vse Slovence doma in po svetu. Seveda pa se naj ta molitev poveča in okrepi posebej pred tako velikim in pomembnim obiskom, kot je obisk sv. očeta. Del lepe priprave na veliko noč je tudi sv. spoved, ta tako odrešujoč in zdravilen zakrament. Ko bi se tudi danes ljudje zavedali veličine in pomena tega zakramenta, bi bili drugačni v medsebojnih odnosih, manj bi bilo duševnih bolnikov in s tem tudi manj trpljenja. Obenem pa bi si ljudje v svojih dušah prepevali pesmi veselja, ne pa preklinjali in klicali zlo nase in nad narod. Zato vas, drage bralke in bralci NL, vse, ki ste zavedni Slovenci in katoličani, vabim in kličem, stopi-

mo v svetlobo velikonočnega jutra in povsod oznanjamo Veselo novico, Kristusov evangelij, ki edini osvobaja. Stopimo torej iz teme v svetlobo, da nas in naš narod tema ne uniči!

Slovenci iz Švedske romamo v domovino za papežev obisk

Če bo božja volja in če bodo naši ljudje dovolj hitri in odločni pri prijavi za papežev obisk, bomo tudi Slovenci iz te skandinavske dežele navzoči v domovini ob tako velikem obisku. S tem upamo na posebni blagoslov za vse nas, ki živimo daleč od doma. Od tu bi se odpravili 16. maja zjutraj, verjetno ob 7. uri, in bi bili drugi dan že v Sloveniji, kjer bi si odpočili po naporni vožnji in se pripravili na srečanje s papežem. Morda bi se med potjo proti Ljubljani ustavili tudi na Brezjah. 17. maja bi bili že doma v Sloveniji in bi sledili sv. mašam in srečanju v Ljubljani in Mariboru. Verjetno bomo obiskali cistercijski samostan v Stični in si ogledali tamkajšnji muzej pa še kaj. V nedeljo bi seveda obiskali stolno cerkev v Mariboru in se

ustavili na grobu svetniškega škofa Slomška. V ponedeljek bi se podali na pot proti Švedski. Morda se bomo srečali z g. Drolcem v njegovi lepi in starodavni župniji Radovljica na Gorenjskem. V torek, 21. maja, bi bili že doma. Program je lep in zanimiv, upam, da ga bo mogoče ob dobri volji in velikodušnosti tudi uresničiti. Obenem pa bi romarji imeli v sebi zavest, da so zastopali vse rojake, ki živijo v Skandinaviji.

Vadstena

23. vseslovensko binkošno srečanje bo 26. maja 1996. Začeli bomo s slovesno sv. mašo v samostanski cerkvi ob 12. uri, kot je to običaj. Slovesno maševanje bo vodil g. Franci Trstenjak, odgovorni urednik radia Ognjišče. Somaševala bosta g. Alojzij Kostanjšek, župnik v Ljubecni pri Vojniku, in vaš slovenski dušni pastir na Švedskem. Letos nas bodo obiskali naši rojaki iz župnije sv. Jožefa delavca iz Ljubecne pri Vojniku. Idejo je dal na plan g. Kristjan Mlakar, ljubecenski domačin in glavni organizator bivanja in

nastopa gostov iz Slovenije v Stockholmu. Seveda so vabljeni k sodelovanju vsi naši rojaki v švedskem glavnem mestu skupaj s slovenskim društvom in tamkajšnjim pevskim zborom, kajti nemogoče je, da bi samo eden mogel sprejeti toliko ljudi. S tem velikodušnim delom in odgovornostjo naših rojakov v Stockholmu bo zelo olajšano delo naših ljudi v Göteborgu, posebej kar zadeva organizacijo v Vadsteni; ta je vedno na ramenih misijskega sveta, ki pomaga slovenskemu duhovniku. Naj se letos, v letu papeževega obiska, še bolj pokaže medsebojna vzajemnost in pomoč. Vsi Slovenci in Slovenke iz vse Švedske, lepo vabljeni na to srečanje. Tudi vsa društva so povabljeni, da organizirajo prevoze v Vadsteno, da nas bo skupaj čim več. Za našo, slovensko stvar gre in za nič drugega. Poromajmo na grob sv. Brigite in si izprosimo potrebnih milosti zase in za svoje otroke, da se v tem svobodnjaškem in razkristjanjenem svetu ne izgubimo, ampak da bomo še naprej ohranjali pripadnost Bogu, Cerkvi in slovenskim koreninam.

JUBILEJI

50. obletnica rojstva Rože Tomazič

17. januarja leta Gospodovega 1946 je v severni Istri privekala na svet mala Roža. Kasneje jo je barka življenja skupaj s starši in sestrama popeljalo v svet. V Göteborgu na Švedskem se je Rožina družina naselila in začela svoje novo življenje. Sledilo je delo in šole, ki so naši slavljenci pripomogle, da ima danes pomembno vlogo v avtomobilski tovarni Volvo, kjer izdelujejo znane avto-

(Malmö) Obletnica smrti Zdravka Hozjana

Del slovenske skupnosti pri Jožetu Stražarju v Stockholmu

mobile. V življenju je srečala dobrega in pridnega ter zavednega Slovenca Vinka Tomažiča. Skupaj sta si ustvarila prijetno družinsko življenje in okronala svoj zakon z dvema hčerkama - Kristino in Gabrijelo. Ker sta lani obhajala srebrno poroko "po tihem", je bila letos priložnost, da skupaj s prijatelji, znanci in sorodniki nazdravijo "Abrahamu". Več kot trideset jih je bilo zbranih v župnijskih prostorih s slovenskim duhovnikom. Bogu hvala za tako lepo slavje in za vsa ta lepa ter bogata leta. Mama Roža, naj vam Bog že tukaj na zemlji povrne vso vašo dobroto in pozornost, ki jo namenjate naši slovenski skupnosti, posebej glede pomoči pri organizaciji vseslovenskega binokšnega srečanja v Vadsteni!

60. obletnica rojstva gospe Marije Kacjan

Na valentinovo, 14. februarja 1936, se je rodila gospa Marija, poročena Kacjan. Z možem Mirkom živita v Angeredu blizu Göteborga. Ta lep življenjski jubilej je gospa Marija obhajala v krogu svojih domačih. Pri sv. maši se je spomnil tudi slovenski duhovnik,

saj je čutil posebno in lepo dolžnost, da se skupaj s slavljenko Bogu in Materi božji zahvali za vse, kar g. Marija pripomore v misijskem pastoralnem svetu. Slavljenke smo se spomnili in ji posebej čestitali tudi na srečanju misijskega sveta 28. februarja. Ob skromni večerji in vendar veselem ozračju smo ji skupaj nazdravljali in se z njo veselili vsega lepega. Seveda smo se spomnili tudi g. Vinka Tomažiča, ki je v januarju praznoval god. Človek čuti dolžnost, da se vsem, ki pomagajo naši slovenski stvari, zahvali za velikodušno sodelovanje. Naj vaju varuje Mati božja, katere ime nosita in sta jo lani skupaj obiskala v Lurdu. Zdravja, dušnega in telesnega, ter kar največ sreče in božjega blagoslova vam želi vaš dušni pastir!

Obletnica smrti Zdravka Hozjana in 60-letnica mame Anike

Na prvo nedeljo v marcu smo se pri sv. maši spomnili Zdravka Hozjana, ki ga je dobri Bog poklical k sebi na praznik Gospodovega oznanjenja, 25. marca 1993. Starši in sestra čutijo, da so z Zdravkom veliko izgubili, posebej

pa čuti bolečo izgubo mama Anika. Naj sama spregovori:

*Pomlad bo spet prišla in čakala, da prideš,
sedla bo na rosna tla in jokala, ker Tebe, Zdravko, ni,
Podoba Tvoja iz spomina ne izgine,
kakor glasba, ki je večna in ne mine.*

Huda bolečina ostaja v srcu ob izgubi sina Zdravka, solze so še vedno v očeh tistih, ki so ga imeli radi. Rana je še vedno odprta. Čeprav je bil Zdravko invalid, zanamovan s težkim križem, je vendar prinašal v življenje družine Martina in Anike veliko veselja in upanja. Zato je bila njegova prerana smrt tudi tako boleča. Smemo upati, da se Zdravko danes po svojem križevem potu in kalvariji veseli pri Bogu v nebesih in prosi za svoje starše in sestro Zdenko z družino. Slovenski dušni pastir želi staršem in sestri obilo tolažbe v Bogu, ki nas je po Jezusu Kristusu odrešil in nas bo nekoč z našimi dragimi povezal za večne čase. Naj v miru počiva in čaka vstajenje in poveličanje!

Mama Anika pa je v soboto, 9. marca, obhajala 60-letnico s svojimi prijatelji in znanci. Njene obletnice so se spomnili tudi v Malmöju pri slovenski sv. maši na prvo nedeljo v marcu. Poleg spomina in molitve za rajnega sina Zdravka je bila sv. maša v zahvalo dobremu Bogu, ki je mami Aniki naklonil 60 let življenja ter toliko lepih pa tudi težkih trenutkov. Obenem pa je bila v vseh navzočih tudi prošnja za zdravje in Božjo pomoč v življenju in za lepo jesen v zakonu z možem Martinom.

Bog vas živi, drage slavljenke, še na mnoga, blaga leta! Enako tudi vsem jubilentom in jubilentkam, ki

so že ali pa še bodo letos praznovali kakšen življenjski jubilej!

*vse bralke in bralce NL
lepo pozdravlja
vaš Zvone Podvinski*

švica

SOLOTHURNSKO OBMOČJE

Pustovanje

Je že tako, da se ljudje po stari ljudski šegi, povezani s skorajšnjim koncem zime in začetkom pomladi, radi o pustu drugače in bolj poveselejo kot ob drugih praznikih. Zato smo na solothurnskem območju začeli pred tremi leti misliti na pustno zabavo in jo letos tudi že tretjič uresničili. Tudi tukaj velja pregovor, da "iz malega (z)raste veliko", saj je bil začetek (leta 1994) res

bolj skromen. Z večanjem udeležbe je tudi razpoloženje boljše, doživetje lepše in zadovoljstvo večje.

Po dveh pustovanjih v Liestalu smo letos na pustno soboto, 17. februarja, pustovali v OLTNU. Ob 17. uri smo imeli najprej mašo, nato v dvorani župnije sv. Martina pustno zabavo. Zaradi ugodnejše izvedbe smo se na začetku dodobra podložili z okajenimi rebrci (pristna pustna "rihta") in tekočimi potrebščinami. Hitro potem pa se je oglasil ansambel Rudija Pernata "KRANJSKI GODCI" s pevko Metko. Živahni godbi so se ljudje radi odzvali, tako da je bilo plesišče hitro polno.

Pravi značaj so zabavnemu večeru kajpada dajale pustne maske, ki so predstavljale ljudi raznih poklicev in starosti. Tako so npr. štirje dimnikarji uprizorili kronološki pregled pomembnejših lanskih "negodivščin" na našem območju. Veliko pozornosti in smeha sta zbužali dve starejši kmetici, od

katerih je zlasti ena bila polna življenja. Ni ji bilo težko skočiti na mizo ali delati prevale, plesati ali onemoglo "skupaj zlesti" na tla. Nekaj najlepših mask je bilo tudi nagrajenih. Prav tema dvema kmeticama je pripadla prva nagrada - pečena svinjska glava. Ta je drugi dan, v nedeljo popoldne, "zašla" celo med Slovence v Zürich, ko so malicali po skrbno pripravljene in uspeli Prešernovi proslavi. Splošno veselje in zadovoljstvo na prijetnem pustovanju je že napovedovalo vnovično srečanje na pustno soboto prihodnje leto.

Na pepelnico sredo je čas pustnih norčij prešel v postni čas resnega prenavljanja osebnega, družinskega in občega krščanskega življenja - kot priprave na velikonočne praznike Jezusovega vstajenja od mrtvih.

Krst

V nedeljo (4. febr.) je v SOLOTHURNU prejel zakrament sv. krsta ROK MRZELJ, ki sta ga h krstu prinesla oče Jože in mati Mateja. Staršem

Našega gosta je v imenu vseh Slovencev pozdravil pater Robert Podgoršek.

Umetnik Tone Kuntner med svojim nastopom

čestitamo, malemu Roku pa želimo srečno in Božjega blagoslova polno prihodnost.

Jan

"Ta luč ni od včeraj in ni samo moja."

(T. Kuntner)

Z desetdevnim zamikom smo Slovenci v Švici obhajali praznik slovenske kulture. Osrednji gost na prireditvi v Zürichu je bil slovenski pesnik in gledališki igralec g. Tone KUNTNER iz Ljubljane. Spremljala sta ga tržaški Slovenec, viončelist Vasja LEGIŠA, in pianistka švicarskega rodu Jacqueline STOOP.

Praznovanje se je začelo s slovenskim bogoslužjem in se nadaljevalo v veliki dvorani župnijskega središča. Scena - povečana naslovnica pesniške zbirke O DOMOVINA - umetnika Jožefa CAFNIKA iz Züricha nas je osredinila na nastop. Prav iz te drobne knjižice, ki jo je pesnik posvetil svojim najdražjim, samostojni Sloveniji in vsem, ki so ji zvesti, smo lahko prisluhnili Kuntnerjevi besedi v živo, tako, kot jo lahko izreče pesnik in mojster gledališke besede.

Slavist, učitelj dopolnilnega pouka slovenskega jezika in kulture v Švici, g. Vladimir DONAJ, nas je občuteno besedo uvedel v snovanje pesnika Kuntnerja in prikazal njegovo bogato pesniško žetev. Glasbeni program je obsegal skladbe za violončelo in klavir skladateljev L. M. Škerjanca, M. Rožanca, G. Goltermanna in F. Farakaša.

Motivni krogi Kuntnerjeve poezije: zemlja, dom, domovina, luč so se z odra širili po poslušalstvu in segali

Velikonočnega jutra ne bi bilo brez velikega petka in usmiljene božje ljubezni.

v tiste koticke duše, ki jih redko odkrivamo pred drugimi. Molče smo pritrjevali: umirajoča slovenska zemlja po drugi svetovni vojni, tista zemlja, ki so jo zapustili otroci, kmet pa je ostal na njej sam s svojimi koreninami, betežen in žalosten do smrti... Odhod v tujino. Tu ne smeš, tujec, iskati pravice, tu ne smeš biti bolan. "Zdaj imaš v tujini dom in doma tujino." Sanjal si o belem kruhu, pa so se sanje v saje spremenile. In ko z bolečino sežeš do samega mračnega dna, nenadoma - kot v čudežu - zagledaš luč, svetlobo ljubezni. Se vrneš domov. In čeprav najdeš razdejanje, mrtva polja, podivjano rast, veš, občutiš, da si tu doma. Posadiš drevo, da se povežeš s koreninami zemlje, skoplješ studenec, da se dokoplješ

do svojih izvirov, postaviš dom, gnezdo ljubezni. Prosiš Marijo Snežno za čudež...

Prizadeto in trpko presunjeno je odzvanjala pesniška beseda. Zdomska duša je drhtela ob plamenih sveč na mizah, ki so dogorevale. In ko so se prižgale luči v dvorani in je pesnik na odru ugasnil svečo, so zagorele besede:

*"Ta luč ni od včeraj
in ni samo moja.*

*Ta luč ne gori od danes do jutri,
gori in sveti iz davne preteklosti
v davno prihodnost.*

*Ta luč je spomin,
ta luč je upanje.*

Brez te luč ne bi znali živeti.

Brez te luč bi bila tema.

p. Robert PODGORŠEK

Lojze Kozar: MATERINA RUTA

Drugo jutro je bil svet kakor z zlatom prevlečen, tako rumeno je bilo sonce in tako toplo. Starec je šel v dolino. Na travniku za jelšami je natrgal nekaj trave za Belko. Ko je jedla, jo je podojil v klobuk.

Pejp, sinek, zbudi se. Sonce je že visoko in lačen si. Pij mleko. Za kosilo ali vsaj za večerjo pa bo že kaj drugega. Ostani v votlini in ne hodi nikamor. Ko boš slišal zvoniti poldne, se lahko nadejaš, da kmalu pridem, prej pa ne. In ničesar se ne boj, Pejp. Če boš slišal, da se kdo bliža, odveži Belko in jo potegni k sebi v votlino. Saj bo šla, je vajena. Pa saj ne bo prišel nihče. Ljudje imajo dovolj dela na njivah, kjer je treba ostanke koruze zravnati ali pa požeti, če je sploh kaj ostalo."

"Kam greste, stric? Pridite nazaj, ne smete me pustiti tukaj. Rad bi šel z vami, vzemite me s seboj."

"Ne, Pejp, zdaj ne moreš z mano. Sam moram iti. Ne boj se, da ne bi prišel nazaj. Kako pa bi živel brez Belke? Ne vidiš, da nama daje hrano? In ti moraš paziti na Belko, da se ne odveže in nama ne uide."

Miška si je poveznil z mlekom prepojen klobuk na glavo in šel, ne da bi še kaj rekel.

Miška je prišel že do prvih hiš na Seniku, pa se še vedno ni mogel odločiti, kam pravzaprav pojde. Naj gre k škaperjevi Trezi? Na fronti je zgubila moža,

Ko nam spregovorijo simboli: križ, simbol trpljenja, upanja in življenja, ter slovenska zastava, simbol naše zgodovine in upanje za prihodnje rodove.

doma pa dečka, devetletnega svetlolasega potegona, ki je že prijemal za plug in vpregel in izpregal kakor kak odrasel čovek. Znal je že sekiro nasaditi na toporišče. Nosilo je sicer malo vstran in je bilo težko zadeti poleno pri kalanju. Toda bil je še prenagel. Česar se je lotil, je moralo biti takoj gotovo.

Tako je tudi spomladi zoral njivo do kraja, čeprav ga je naganjal z njive dež in sneg. On pa je bil v sami srajci, saj je sijalo toplo sonce, ko je zjutraj vpregel. Kako bi mogel vedeti, da se bo vreme naenkrat tako nemarno sprevrglo. V svoji ihti tudi matere ni ubogal, ki ga je klicala domov in ni hotel suknjiča, ki mu ga je prinesla. Hotel je imeti njivo zorano in konec. Toda čez nekaj dni je tožil, da ga bode v prsih. Legel je in ni več vstal. Čez deset dni so ga pokopali, ko je za njim jokala vsa vas in se mati malo da ni ubila od bridkosti.

Miška si je poveznil z mlekom prepojen klobuk na glavo in šel, ne da bi še kaj rekel.

"Seveda ima za malim marsikaj, kar bi lahko dala. In bo dala, saj je dobrega srca. Mojemu bo nekoliko preveliko, pa nič ne de. Bolje malo večje, kakor premajhno. Pejp bo rasel, obleka pa ne. -

Ne smem. Znova bi odprl še krvavečo rano. Preblizu je še dečkova smrt, da bi se mati mogla ločiti od česarkoli, kar nanj spominja. Pojdem raje drugam."

Prekoračil je dolino in se spotoma jezil nad ozko brvjo, ki je držala čez potok, saj je bila gibka in je človek moral dobro loviti ravnotežje, da je srečno prišel čez.

"Tu še mački lahko spodrsne, ne pa človeku. Toliko gozdov, pa taka ušiva brv. Če bi bila zdajle tema, ne rečem dvakrat, da je ne bi vrgel v potok. Morda bi potem naredili boljšo."

Potem se je vzel v hrib proti Stankovcem. Tu so bile hiše redke, zato pa premožnejše od onih v dolini. Zakrivalo jih je bujno sadno drevje in vsaj od daleč ni bilo mogoče opaziti, kako zelo se pozna, da že štiri leta nihče ni prekrival streh niti ni popravil plotov okrog hiš. Moških ni bilo doma, ženske pa za takšna

dela niso imele smisla in so komaj kdaj zabile kakšen nov kol v zemljo ali nalomljene drogove zvezale z novo goževko.

Miška danes ni želel srečati nikogar, zato se je hiš izogibal. Toda je že tako, da ob taki priliki srečaš prav tistega, ki si ga najmanj želiš. Kar na lepem je stal iz oči v oči s samim notariušem. Guba so mu rekli po hiši, saj je bil tu na Gorenjem Seniku doma. Ni rad govoril v materinem slovenskem jeziku in to so mu vsi domačini zelo zamerili. Če je kdaj kaj po domače povedal, se mu je zatikalo, kakor da ne more najti prave besede.

"Niti ni treba, da bi se pomaknila. Fronta je skoraj povsod."

Mišku se je zdelo, da ga gleda nekam napeto, toda bil je tega varen. To je pravica oblastnikov, da imajo navadne ljudi vedno za nečesa krive, čeprav se Miška ni mogel spomniti, da bi kaj zagrešil, kar bi mogel notar zvedeti. Ker brez besede le ni mogel mimo, je zamrmral v brado svoj:

"Bog daj."

"Bog daj. Le kam si se namenil čez ta hrib?"

"Vedno hodim kar naprej. Tako bolje vidim, kam stopim."

"Že res, samo da v tej smeri niti v Ženavce niti v Monošter ne prideš."

"Niti nisem tja namenjen. Če se bom pa premislil, zavijem malo naokrog. Saj veste pregovor: Tam bliže, tu hitreje."

"Tu ni niti bliže niti hitreje. Pa ti že veš, kam si namenjen. Rad bi te le vprašal, če veš, ali je kopinar Andraž doma?"

"Kako naj bi to vedel?"

"Mislim sem, ker mnogo hodiš naokrog in mnogo slišiš, morda bi vedel."

"Vprašajte žandarje, ti vse vedo."

"Zakaj pa žandarje? Sicer te pa kar tako vprašam. Vem, da si že slišal, da so Andraža našli mrtvega v Stankovskem brezju. Zakaj ne poveš, da ti je to znano?"

"Ker sem videl že iz vprašanja, kam merite. Užalilo me je, da hočete slišati od mene, kar sami dobro veste."

"Kdo ti je povedal o Andražu?"

"Kaj vem kdo. Vsi govorijo o tem."

"Prav to me zanima, kdo so ti vsi."

"Ali naj vam po vrsti naštejemo? Lahko bi začel kar pri prvi hišni številki. Ljudi tako ni mnogo doma, saj ste skoraj vse poslali na fronto."

"Nisem jih jaz poslal. Odzvali so se samo svoji dolžnosti."

"Vem, razumem, za domovino je treba tudi umreti."

"Če bi vedel, bi jo branil, ne pa da se samo potepaš."

"Nočem storiti za domovino več kakor vi. Tudi dolžan ji nisem ničesar."

"Nisem po svoji volji doma. Stokrat bi bil rajši na fronti, kakor pa poslušal neprestano jadikovanje. Ta se toži, da so mu pri rekviraciji storili krivico, drugi bi rad, da mu izprosim dopust, tretji hoče potrditev svoje bolezni, ker je jedel kredo. Tam pa bi imel mir in kvečjemu eno skrb."

"Kako odnesti zdravo glavo. Doma je pa že bolj varno. Dokler je, seveda."

"Kako, dokler je? Mar misliš, da se bo fronta pomaknila do sem?"

"Niti ni treba, da bi se pomaknila. Fronta je skoraj povsod."

"Ne pobiraj čenč, Miška. Vem, kam meriš. Vojaki, ki prihajajo na dopust ali kot invalidi, trosijo razne govorce. Nalezli so se Bog ve kakšnih misli in zdaj na veliko šarijo z njimi. Bilo bi bolje, ko bi manj hodili na dopust. Treba bi jim bilo malo bolj trdo stopiti na prste. Čuj, Miška, ti bi lahko kdaj kaj povedal, kar slišiš."

"Jaz nič ne slišim. Pa tudi če bi slišal, vam ne bi povedal. Meni je vseeno, kaj pride in kdaj pride. Meni nima nihče ničesar vzeti. Dal pa mi tudi nihče ničesar ne bo."

"Tako? Silil te ne bom. Bomo že po kom drugem zvedeli, ki se ne bo branil kakšne krone. Ti pa si menda prebogat, da bi hotel kaj zaslužiti."

"Dovolj bogat, da si na tak način ne bom služil denarja."

"Ujedljiv si danes. Sicer si to vedno, danes pa še posebno. Nekaj te grize."

"Še cesar ima svoje skrbi, pa jih jaz ne bi imel."

"Pravim, da te nekaj grize. Nisi mi še povedal, odkod veš, da je bil Andraž ubit."

"Rekel sem, da sem slišal govoriti o tem."

"Bilo je ponoči med torkom in sredo. Žena mu je nekaj bolehalo in ga je poslala po zdravnika v Borinje."

"Zakaj pa tako daleč? Saj je v Ženavcih tudi zdravnik. Kako pa vse to tako dobro veste?"

"Zdaj jaz tebe sprašujem. Kje si bil tisto noč?"

"Če bi moral vedeti za vse noči, kje sem kdaj kolovratil, bi moral imeti glavo kakor tale hrib."

"Nikar se ne izvijaj. To se ni zgodilo v turških časih, ampak zdajle. Pred kratkim."

"Nimam koledarja in mi je dan dnevu enak. Ločim jih samo po tem, kakšno je vreme."

"Še cesar ima svoje skrbi, pa jih jaz ne bi imel."

"Morda pa imaš ti kaj pri tem? Nekdo te je tisto noč videl in še bolje slišal. Glas si spremenil, brado pa si si pozabil ostriči."

"Če bi bilo to res, bi že zdavnaj sedel v ječi. Vi, gospoda, imate dolgo roko in znate zgrabiti. Siromak pa mora biti kriv. Vedno mora biti nekdo, ki ga imate za vsak primer pri roki. In karkoli se kje zgodi, vut po njem, po siromaku, da bodo gospoda bolj varni, da se jih ne prime niti najmanjši sum. Kriv ali ne kriv ne postaneš, ampak se rodiš. Komaj pokukaš na svet, že imaš na sebi znamenje, da boš kriv."

"Zopet pretiravaš. Nikomur niti lasu ne skrivimo, če ni kriv. Če pa imaš kdaj nevšečnosti, si si pa tudi sam kriv, čemu pa pripoveduješ in napihuješ stvari, ki niso resnične."

"Nič takega ne pripovedujem."

"Tako? Kaj nisi nekaj kvasil o župnikovih hlačah?"

"To je bila le šala."

"Pri tebi človek nikoli ne ve, do kod sega resnica in kje se začne šala. Slišal sem, kar si o tem pripovedoval v gostilni. Može so ti verjeli, jaz pa vem, da je skoraj vse navadna laž."

Miška se je spomnil, kako je zabaval družčino, ko jim je pripovedoval o svojem spreobrnjenju:

"Prvo postno nedeljo sem bil po dolgem času zopet v cerkvi. Saj sem tudi jaz krščenik. Mogoče boljši od vas, ki ste v cerkvi vsako nedeljo, pa se vas ne božja ne župnikova beseda ne prime. Slabi greste v cerkev in še slabši iz nje."

Jaz grem v cerkev redkokdaj, toda takrat zares. Kar slišim, si vzamem k srcu. Povem vam, da sem bil ves pretresen, ker so gospod kar naprej ponavljali: "Povrnite se, povrnite se!"

Post je, sem pomislil v svoji grešni duši, res bi ne bilo napak, ko bi se tudi jaz povrnil. Toda kako naj to storim? Pa sem se spomnil, da sem prejšnji teden našel zadaj za župniščem obešene župnikove hlače. Obesile so se. Da, prav zares, obesile so se. Morda iz obupa.

Seveda sem jih takoj snel z vrvi. Tako bi snel vsakega kristjana in pogana, če bi ga našel obešenega. Snel sem jih takoj in takoj oblekel kar čez svoje stare razcefrane. Hlače so za to, da jih nosimo. Upam, da se s tem vsi strinjate.

Grem ti tako s skoraj čisto novimi hlačami ob potoku, kajti ceste sem se izogibal, da ne bi prah sedel nanje. Pravkar sem hotel zaviti v hrib, takrat pa, kakor da so jih pricoprale coprnice, stojijo pred menoj sami gospod župnik.

Nisem utegnil niti spoštljivo klobuka vzeti z glave, da bi lepo krščansko pozdravil, že so skočili vame in menjavali barvo od rdeče na zeleno. Zgrabili so me za ovratnik, da so šivi na hrbtu pri prič popustili, in kričali so, da sem tat in razbojnik. Nisem mogel drugega, zlezel sem skupaj in jedljaje prosil: "Gospod, potrpi z menoj in vse vam povrnem."

"Kako povrneš, nemarnež? Ščeske si mi že deset let dolžan, pa jih še vedno zaman čakam."

Jaz pa sem kar naprej zdihoval: "Potrpite z menoj in vse vam povrnem."

Oni pa: "Nočem vsega, le hlače mi daj nazaj. Mar ne vidiš, da so to moje najboljše? Boš ti zdaj nosil moje

nove, jaz pa naj nosim stare?" In kar naprej so me stresali, da sem se nazadnje začel pogajati:

"Navsezadnje jih pa tudi zamenjam, če mi dobro plačajo." Pa mi je bilo takoj žal, kajti tako gorko so mi primazali, da sem videl nebo rdeče kot ob sodnem dnevu, ko bo ves svet gorel. Zato sem zopet začel z evangelijem in rekel: "On pa ni hotel, ampak je dal prodati njegovo ženo in otroke."

Kaj pa gobezdaš? Kje pa imaš ti ženo? To je navadna laž. Otroke pa nemara zares imaš, nemarnost nemarna, to je že mogoče. Toda jaz jih ne prodajam. Sleci hlače, ti pravim!"

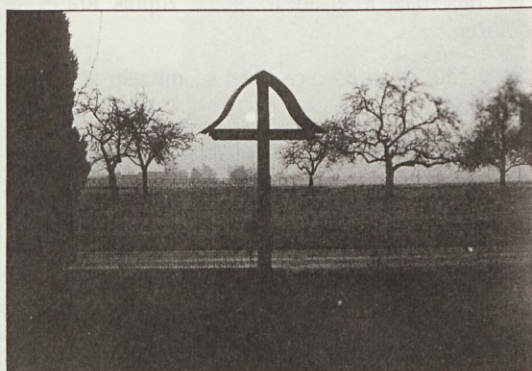
"Toda, gospod, že od rojstva sem sramežljiv človek. Na cesti so ljudje in kaj bo, če bodo zvedeli, da so me župnik slekli in mi vzeli edine hlače."

"Tako, edine hlače! Prav. Stopi za grm in jih sleci. Potem mi jih vrži čez grm. Jaz ti vržem svoje."

Meni pravzaprav ni bilo treba za grm, saj sem spodaj imel še svoje, vendar sem storil po zapovedi. Ko sva stala zopet drug pred drugim, sem rekel:

"Taki so, gospod župnik, da bi bili lahko škof. Oni niti ne vedo, kako lepo jim nove hlače pristojijo. Jaz pa bom v teh čeprav so nekoliko ponošene, tudi veljavnejši. Tako je za oba kar prav. In kamor pridem, povsod bom oznanjal: Naš župnik so mi jih dali, boljši so kot sveti Martin. On je dal samo polovico svojega plašča. To so nam oni sami povedali. Župnik pa so meni dali cele hlače. Kaj bi tudi z eno samo hlačnico počeli, če bi jih prerezali na dvoje. pravzaprav bom moral povedati po pravici, da so tako bogati in so hlače za grm vrgli, jaz sem jih pa pobral."

"Izgini, cigan ciganski!" so rekli.

Velikonočno jutro nas kliče k veselju.

Toda poklicali so me nazaj, preden sem izginil:

"Zdaj imaš hlače in lahko prideš k maši. Saj si krščenik. Pod korom je klop, saj veš. Če dovolj zgodaj prideš, boš že našel kakšen sedež prost."

"Toda," sem začel...

"Nič toda. Pridi v nedeljo k maši, sem rekel."

Pa sem res šel. Samo zato sem šel, da bi slišal, kako bodo župnik to štorijo s hlačami naprej prinesli. Oni pa nič. Kakor da se ni nič zgodilo, so kar naprej ponavljali: "Povrnite se in povrnite se!" Nazadnje sem se dal prepričati, da je res treba nekaj storiti.

In po maši sem se povrnil na kraj, kjer sem našel hlače. Zdaj je visel tam še kar dober suknjič. Res je bil zame pregosposki z dvema gumboma zadaj, kjer se je delil v dva škrica. K hlačam, ki sem jih imel na sebi, se je kar lepo podal.

"In si odnesel suknjič?" so ga spraševali napeti poslušavci.

"Kaj pa drugega. Zato sem se pa povrnil. Pridigo je treba vzeti resno. Pa mi ni dolgo služil. V enem žepu sem našel zeksar. Tega sem župniku pošteno vrnil, kajti kradel res nisem nikoli."

"Da si ga vrnil, praviš? Kdo naj ti pa verjame!"

"Pa sem ga res, kakor tukaj sedim. Šel sem v župnišče in stopil v kuhinjo. Vem, kako se je treba vesti in da je treba najprej v kuhinji vprašati, če so gospod doma, kaj delajo in tako naprej.

"Kar v pisarno pojdite," mi je rekla kuharica. Veste, ta mi reče vi, čeprav je gosposka in ne kakor vaši paglavci, ki ne vedo, kaj se spodobi in me vsi vprek tikajo. To jim zamerim, vam pa še bolj, ker jih ne znate poučiti."

"Nikar nam ne pridigaj! Povej rajši, kako si vrnil zeksar."

"Torej kuharica mi pravi... veste, jaz njo tikam, ker je še mlada. Pa mi ne zameri. Saj sem ji tudi razložil, da jo tikam zato, ker je še kakor mlečna repa. V pisarno nisem šel. Ne bi rad kar tako butnil pred župnika: tu imate svoj zeksar. Lahko bi me vprašali, kje sem ga našel.

Stal sem torej in nekaj mencal, pa je že držala v rokah kolač ravnokar pečenega kruha in z velikim svetlim nožem naredila čezenj velik križ, potem pa odrezala

pošteno kopito. Vzel sem kruh. Božji dar je in se ga ne smemo braniti. Zdaj mi je šinilo v glavo, kako se zeksarja znebim. Položil sem ga lepo na mizo.

Oči so ji skočile od zeksarja vame in zopet na zeksar:

“Kaj pa ta zeksar?”

“Ta zeksar sem pa dolžan,” sem povedal sveto resnico.

“Kje pa, saj nimamo trgovine ali pekarije. Pa čeprav bi jo imeli, vam ne bi zaračunala ničesar.”

In že mi je porinila zeksar v žep.

“Nikar nam ne pridirgaj! Povej rajši, kako si vrnil zeksar.”

“Potemtakem mi daste zeksar nazaj, kakor vidim.”

“Seveda. Ste mislili, da pri nas siromake odiramo?”

“To ne. Samo da nisem mislil, da sem tak siromak.”

“To je lepo od vas. Res pa je tudi, da kdor se hvali, mu je treba dati.”

Tako je postal zeksar moj. S suknjičem pa ni bilo sreče. Ko sem spal v nekem hlevu v Doličinih, mi ga je krava, ki ni bila dobro privezana, skoraj vsega pojedla. Pa bi se vsaj samo rokavov lotila! Ne, pojedla je oplečje s podlogo vred in vso reč tako razcefrala, da je bilo zares grdo videti.

Vest mi ni dala miru, kajti suknjič je treba vrniti, tako pravi božja zapoved in cesarska postava. In sem ga vrnil. Naredil sem imenitno strašilo iz njega. Okrog vratu sem mu nataknil staro koščeno manšeto, ki sem jo nekoč pobral ob notarjevem plotu. Ponoč sem ga lepo vsadil na župnikovi njivi, kjer je zorelo žito.”

“Zakaj pa v žito?”

“Vem, da v žitu nihče ne devlje strašila, toda nisem jaz kriv, če tam takrat ni zorelo proso,” je končal Miška svojo zgodbo. V njej je bilo mnogo laži in samo delček resnice, tisto o strašilu pa je bilo res.

Vsi so vedeli, da laže, vendar so postavili preden toliko polnih kozarcev, da se je Miška nekoliko majal, ko je šel iz gostilne.

“Vam se samo zdi, jaz pa vem, da je žito. No in kaj so napravili?”

Bel kolar je bilo tako lepo videti v črni suknji ali v tistem, kar je od suknje ostalo, da so ženske, ki so šle zjutraj k maši, kar naprej pozdravljale: Hvaljen bodi. In ko ni bilo nobenega odgovora, je ta ali ona še glasneje pozdravila, potem pa sama sebi rekla: Gospod so danes slabe volje. Kako so se začudile, ko so prišle v cerkev in je pred oltarjem klečala že cela vrsta spovedanih.

“Križ božji, če to ni prikazen! Župniku bodo čez tri dni zvonili, to je kakor pribito,” so rekle.

Ko pa so se vračale, so se že po prvi besedi: Hvaljen - premislile in šle molče dalje, nekoliko v dvomu, ali je privid ali resnica. Ko so čez kakšen dan spoznale, kaj je, se stara Drnčkina ni mogla obvladati in je po maši rekla župniku:

“Kar je preveč, je preveč. To si gospod župnik ne bi smeli dovoliti.”

“Kaj pa je narobe? Kaj je preveč?” je rekel župnik, ko je vrgel albo prek glave.

“To, kar so iz vas naredili.”

“Kaj pa so naredili?”

“Oh, saj veste. Na vaši njivi. V pšenici.”

“Na naši njivi in pšenici?” je bil župnik kratek in odločen.

“Pa v žitu, če ni pšenica. Dasi se mi zelo zdi, da je pšenica.”

“Vam se samo zdi, jaz pa vem, da je žito. No in kaj so napravili?”

“Preoblekli so vas...”

“Mene že ne. Jaz se sam preoblačim in doma, ne v pšenici, zlasti pa ne v svoji, če je nimamo.”

“Saj ne vas, ampak...”

“Rekli ste, da so mene preoblekli.”

ČRENŠOVCI

Na letnem članskem shodu so se sešli člani in simpatizerji Slovenskih krščanskih demokratov. Ustanovili so občinski odbor, katerega predsednik je postal Anton Törnar, župan črenšovske občine. V okviru stranke imajo največ članov in simpatizerjev v krajevnem odboru v Veliki Polani, in sicer 150. Za glavne naloge so si zadali priprave na državnozbornske volitve, volitve v svete krajevnih skupnosti in pridobivanje članstva. Vključili se bodo v politično, gospodarsko in kulturno življenje v vseh črenšovskih krajevnih skupnostih.

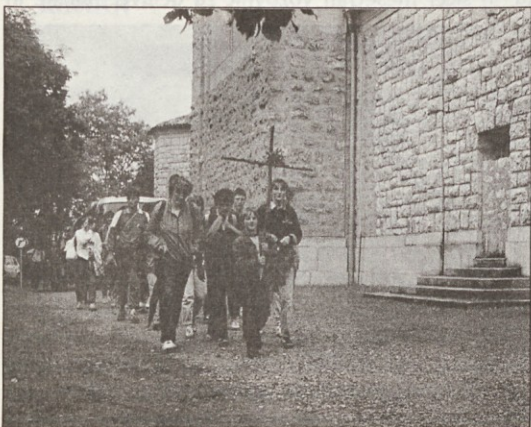
DOKLEŽOVJE

V krajevnem odboru Rdečega križa Dokležovje so zadovoljni s preteklim delom. Krvodajalske akcije se je udeležilo 71 prostovoljcev. Nekateri krajani so kri za potrebe rakičanske bolnišnice darovali po 59-, 58- in 45-krat.

Pripravili so tudi zdravstveno predavanje o aidsu, ob tednu starejših krajanov pa so obiskali bolne krajane. V tednu Rdečega križa so sprejeli učence 1. razreda med mlade člane Rdečega križa. Na področju izobraževanja in vzgoje so za mlade člane do 4. razreda pripravili pogovore in predavanja ter jim prikazali filme o tej človekoljubni organizaciji. Podobne akcije bodo izpeljali tudi letos.

GORNJA RADGONA

V letošnji zimi so gozdovi na območju občin Gornja Radgona, Radenci in Sveti Jurij, podobno kot drugod po Sloveniji, utrpeli veliko škode. V družbenem sektorju je bilo uničeno in drugače poškodovano za nekaj več kot 3.500 m³ lesa. Gozdarji so tako rekoč na vseh teh površinah opravili pregled dejanske

Velikonočno jutro pri svetogorski Materi božji.

škode in veliko večino drevja že pospravili. Za zasebne gozdove še ni dokončnih podatkov, vendar kaže, da je bilo tudi v teh uničeno za nad 3.500 m³ lesa. V družbenem sektorju imajo možnost v enem letu dobiti okrog 5.400 m³ lesa. Toda letos ga bodo podrli le okrog 2.000 m³. Kaže namreč, da kljub veliki škodi ne bodo prekoračili predvidenega letnega poseka. V zasebnih gozdvih je v zadnjih letih na tem območju iz leta v leto manjši posek. Čeprav bi lahko posekali 15.000 m³ lesa na leto, ga v zadnjih letih posekajo okrog 12.000 m³. Delno gre znižani posek na račun čedalje večje rabe drugih goriv, kot sta kurilno olje in plin. Vseeno pa je škoda, ki je nastala zaradi letošnjega snega, tudi za zasebnike velika. Natančna škoda pri zasebnikih na omenjenem območju bo znana šele čez čas.

Med poškodovanim drevjem je kar 90 odstotkov bora in smrek, listavcev je le 2 odstotka. Letošnja zima namreč iglavcem ni bila naklonjena.

Pred dvema letoma pa je na tem območju lubadar močno ogrozil smreko.

ILIRSKA BISTRICA

Le malo je slovenskih krajev, katerih prebivalci bi kazali toliko zanimanja za svojo zgodovino, kot ga izražajo na Ilirskobistriškem. Le šest dni po predstavitvi knjige Slovenska kronika XX. stoletja je Galerija na Vidmu vnovič gostila "zgodovino". Tokrat je spomin segel nekoliko dlje v preteklost, saj je Franc Poklar predaval na temo Petsto let Rima v naših krajih.

Opozoril je na arheološko aglomeracijo Trnovo-Ilirska Bistrica, najpomembnejšo kompleksno postojanko na slovenskem krasu, sestavljeno iz gradišč sv. Ahac, kota 600 in Stražica. Vse tri so nad Trnovim, katerega zgodovinski pomen je po mnenju zgodovinarja Franca Tuhlarja tudi v zelo verjetni stalni poseljenosti od halštatskega obdobja do zgodnjega srednjega veka.

Danes si Trnovo prizadeva, da bi se izločilo iz nasilne pripojenosti k Ilirski Bistrici in z lastnim imenom, pošto in drugimi zunanji znaki samostojnosti dalo večjo veljavo. K temu je zadnja leta veliko pripomoglo ilirskobistriško Društvo za krajevno zgodovino in kulturo.

LIPICA

Kadar omenjamo lipicance, imamo v mislih kobilarno v Lipici, čeprav živi v Sloveniji več kot polovica teh znamenitih konj zunaj Lipice. V zadnjih letih je v Lipici

približno 180 konj manj (številke seveda nihajo), kar dvesto lipancev pa je trenutno pri zasebnih rejcih po Sloveniji.

Da bi med seboj lažje sodelovali, so se pred nekaj leti povezali v slovensko združenje. Zdaj je v njem že več kot sto rejcev, in ti so pred dnevi imeli v Lipici redni letni občni zbor. Na njem so si za leto 1996 zastavili tri glavne naloge: izdelavo rejske knjige, skrb za kakovostno selekcijsko delo in priprave na jesensko skupščino svetovnega združenja lipancev.

Na svetu je približno 3.700 konj te avtohtone slovenske pasme, poleg Slovencev pa jih vzrejajo še v Avstriji, na Češkem, Madžarskem, v Džakovu na Hrvaškem in drugod.

LJUBLJANA

V štirih letih izvajanja zakona o denacionalizaciji je bilo od 38.522 vloženih zahtevkov pravnomočno rešenih le 8.445 zadev ali nekaj več kot 21 odstotkov, so na sobotnem občnem zboru opozorili člani Združenja lastnikov razlaščenega premoženja Slovenije.

Če bo denacionalizacija še naprej potekala tako počasi, bodo vsi zahtevki rešeni šele čez 22 let. Seveda je takšno zaostajanje v nasprotju z zakonom o denacionalizaciji. Ta določa, da morajo biti vse zadeve rešene v sedmih letih od njegovega sprejetja v državnem zboru.

Največ težav je pri vračanju nadomestnih zemljišč. Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov trdi, da ni na voljo dovolj zemljišč ter da ne vedo, koliko zemlje je pravzaprav sploh v državni lasti.

LJUBLJANA

Slovenskemu balonarju Slavku Šornu - Aviju se je s toplozračnim balonom posrečilo dvigniti 10.300 metrov visoko. S tem je izboljšal svoj in slovenski rekord, dosežen predlanskim, ko se je skupaj z zdravnikom dr. Brankom Brodnikom dvignil 8.600 metrov visoko.

Svetovni rekord v kategoriji toplozračnih balonov v velikosti AX je 8. junija leta 1983 s 13.670 metri postavil Avstrijec Joseph Starkbaum.

Po varnem pristanku (poletel je iz Mengša) v gozdu blizu Polhovega Gradca je Šorn dejal, da je med poletom zelo dobro sodeloval z nadzorom za zračno plovbo, saj je letel v koridorju, po katerem poteka letalski promet. Dejal je tudi, da so se s te višine zelo lepo videle švicarske Alpe in Jadransko morje. Vetri so bili šibki, polet pa je potekal po načrtu. Edino za

pristanek, ki je sicer potekal zelo hitro, je Šorn pričakoval, da bo nekje v bližini Ljubljanskega barja.

Za rekordni polet je bil Šorn oblečen v toplejša oblačila (temperatura na 10.000 metrih je bila -56 stopinj Celzija), uporabljal pa je tudi napravo za dihanje kisika. Šorn je napovedal, da bodo rekordni polet zdaj analizirali in se morebiti odločili za naskok na svetovni rekord.

LJUBLJANA

V Sloveniji je decembra lani v podjetjih in drugih organizacijah znašala povprečna brutoplača na zaposlenega 120.037 tolarjev, in sicer v gospodarstvu 112.158 tolarjev, v negospodarstvu pa 143.424 tolarjev. Povprečna netoplača pa je znašala 76.163 tolarjev, v gospodarstvu 71.826 tolarjev in v negospodarstvu 89.035 tolarjev. Kot so ugotovili v državnem uradu za statistiko, so se glede na lanski november brutoplače povečale za 0,7 odstotka, v gospodarstvu za 0,4 odstotka in v negospodarstvu za 1,3 odstotka.

LOMANOŠE

V letu 1994 je bila skozi vas Lomanoše v gornjeradgonski občini obnovljena magistralna cesta M 10-1 Maribor-Lendava. Zaradi širitve cestišča in pločnikov so morali številni krajani odstopiti del svojih zemljišč. Pločniki pa še vedno niso asfaltirani. Še bolj žalostno pa je, da za odvzeta zemljišča krajani še vedno niso dobili odškodnine, čeprav so jim bile obljubljene. Zato je na nedavni seji občinskega sveta gornjeradgonske občine svetnik Tone Tropenauer zahteval, da občina obljube izpolni.

MARIBOR

Mariborsko podjetje Certus je za 12,3 odstotka znižalo cene nekaterih vozovnic v potniškem prometu, in sicer mesečnih vozovnic za delavce, dijake in

Poleg blagoslovljenih velikonočnih praznikov vam uredništvo želi obilo dobrot, ki naj tudi na zunaj pokažejo, kako je življenje lepo.

starejše občane. Cene so tako vrnilo na raven, ki je veljala decembra lani. Za znižanje cen se je vodstvo Certusa odločilo na podlagi izjave mariborskega župana Alojza Krizmana, da bodo iz občinskega proračuna prispevali mesečno pet milijonov tolarjev za kritje izgube v mestnem potniškem prometu.

MARIBOR

Po podatkih Republiškega zavoda za zaposlovanje - območne enote Maribor so lani iz evidence brezposelnih oseb v Podravju izpisali 16.613 oseb. Zaposlilo se je 12.089 brezposelnih oseb, kar je 3,5 odstotka manj kot leta 1994. Od tega se jih je 67,9 odstotka zaposlilo za določen čas, prvo zaposlitev je dobilo 2.948 oseb, pripravništvo pa je opravljalo 1.866 oseb; 4.524 oseb je bilo iz različnih vzrokov črtanih iz evidence. Na gibanje brezposelnosti je precej vplivalo izvajanje programov in ukrepov za uravnavanje trga delovne sile. V različne programe je bilo lani vključenih 11.726 iskalcev zaposlitve.

RADEČE

Kar nekaj časa je že, odkar gori na mostu čez Savo v Radečah samo ena luč. Po besedah predstavnika te občine so podjetje za vzdrževanje cest iz Celja že v začetku februarja zaprosili, da to uredi. To podjetje je namreč vzdrževalec regionalnih in magistralnih cest na tem območju. Glede na pripravljane novega železniškega postajališča v bližini mostu, bi z urejeno cestno razsvetljavo zagotovili boljše in varnejše razmere. Kot je znano, so jim iz Celja za zdaj odgovorili le, da to ni edina težava in da jih imajo precej tudi drugod po Sloveniji. Smo spet pri tem, da za nove in manjše občine ni dovolj denarja, ali je v ozadju kaj drugega?

RIBNICA

Z graditvijo koče pri Sveti Ani so ribniški planinci dobili streho nad glavo, hkrati pa združili moč v prizadevanju, da društvo postane izobraževalno središče za planince in pohodnike. Lani so posebno pozornost namenili delu z mladimi v šoli in vrtcu, saj so ustanovili planinski krožek. Med člani je veliko zanimanja za alpinistični odsek, ta deluje šele pet mesecev.

Težave imajo zaradi vaj. V dvorani športnega centra, kjer so lani namestili plezalno-tekmovalno steno, imajo neprimeren urnik. Starejši in mlajši člani vadijo po 21. uri, kar je za učence osnovne šole prepozno. Zato člani alpinističnega odseka opozarjajo na neprimerne delovne razmere in upajo, da bodo dobili vsaj dve prosti uri med tednom v popoldanskem času.

TRNOVO

27 ilirskobistriških osnovnošolk preživlja letošnje zimske šolske počitnice v ilirskobistriškem samostanu sester de Notre Dame v Trnovem. Dekleta, stara od trinajst do petnajst let, se pri sestrah učijo kuhanja in šivanja.

Deset osnovnošolk se je odločilo za kuharski tečaj, vodi ga sestra Terezija Hostnik, sedemnajst pa za tečaj ročnih del, kjer jih sestra Marjeta Valenčič uči raznih vbodov.

Kot nam je povedala sestra Romana Zidar, je tečaj pomagala pripraviti ilirskobistriška dekanjska Karitas. Sicer pa to ni prvo tovrstno izobraževanje za mlade pri samostanskih sestrah. Dva podobna tečaja so imele lani poleti, za letošnje poletne počitnice pa pripravljajo tečaj strojnega šivanja.

BREŽ ŠESTICE

Od 1. marca veljajo spremembe v poštних storitvah, tako da so pri poštних številkah črtane prve šestice (poštna številka Ljubljane je odslej 1000 namesto 61000). Prehodno obdobje za pozabljivce in neuke bo trajalo do 1. novembra.

BRONASTA MEDALJA

Ljubljančanka Urška Hrovat je osvojila že deseto medaljo na svetovnih prvenstvih v alpskem smučanju za Slovenijo v zadnjih 14 letih. Od teh je samo ena zlata (Mateja Svet v slalomu leta 1989 v Vailu). Po prvi slalomske vožnji je Hrovatova vodila, v drugi vožnji pa je dosegla šele deseti čas, kar je bilo še vedno dovolj za tretje mesto. Slovenski smučarji so od leta 1982 vedno osvajali medalje na SP, razen leta 1985 v Bormiu in pred tremi leti v Morioki na Japonskem. Pri vseh slovenskih medaljah je bil navzoč zdajšnji direktor alpskih disciplin Tone Vogrinc, ki je prvenstvo v Sierrri Nevadi ocenil: "Nadaljujemo tradicijo uspešnih nastopov. V Sierrri Nevadi smo sicer upali na dve medalji, a nam tudi ena pomeni veliko. Zdaj so oči uprte že v Sestrieres, kjer bo prihodnje leto naslednje prvenstvo. Tudi tam bomo imeli podobna pričakovanja. Za to imamo vse možnosti, saj je reprezentanca iz leta v leto močnejša. Nekoliko moramo popraviti le veleslalom. Smo optimisti."

INFLACIJA

V februarju je bila inflacija 0,9-odstotna (januarja 1,0), primerjava februar 1995 : februar 1996 pa pokaže 8,6-odstotno inflacijo. Najbolj so se podražili živila, stanovanjske storitve in vrtci. Če se bo inflacija nadaljevala s takšnim tempom, bo letna inflacija preseгла 10 odstotkov (okoli 12 odstotkov), kar bi bilo skoraj še enkrat več od načrtov.

Velika začetnica

OSEBNA OBČNA IMENA PIŠEMO Z MALO ZAČETNICO. POPRAVI:

Vsi ljudje, Belci, Črnci, Mestici, Mulati, Rdečkožci, naj si v roke sežejo. Čeprav so mu ob njegovem rojstvu Rojenice napovedale dolgo življenje, ga nobena Vila ni mogla rešiti. Marsikateri Meščan zavida Vaščanom lepo naravo in svež zrak, Hribovec pa bi rad z Dolincem zamenjal strme pašnike za ped ravne zemlje. Med Kristjane spadajo Katoličani, Pravoslavni in Protestanti. Naš Direktor je ob svojem prihodu zamenjal Tajnico, Blagajničarko in Predsednika upravnega odbora. Naj bo Kmet ali Kralj, Doktor ali Klošar, vsi so pred sodiščem enakopravni. Delavkam v Dekorativni pravijo Dekorativke.

NASELBINSKA IN NENASELBINSKA IMENA:

Najgloblja točka v morjih je marianski jarek v tihem oceanu blizu japonske, ki je celo globlji, kot je višina mount everesta. Našo državo, tisto na sončni strani alp, slovenijo, lahko uvrstimo med majhne države. Prestolnica velike britanije je london. London so osnovali že Rimljani. Še danes je glavno mesto angleije. Središče severne irske je belfast, škotske edinburg in walesa cardiff. Glavno mesto irske pa je dublin. Znamenitost renske doline je pečina loreley, ki leži zahodno od wiesbadna. Legenda pravi, da je vodna vila s te pečine s svojim petjem zvaljajala mornarje v smrt. Vse avstralazijske puščave so v avstraliji, in sicer: gibsonova puščava,

velika peščena puščava, velika viktorijanska puščava in simpsonova puščava. Reka reka izvira jugovzhodno od ilirske bistrice in teče po reški dolini.

Na robu krasa ponikne v znamenitih škocjanskih jamah. Koprsko primorje sega do roba tržaškega in podgorskega krasa, ki strmo pada v dolino rižane.

TUJIM IMENOM POIŠČI USTREZNO SLOVENSKI IME:

Athiana, Bruxelles, Budapest, Bucuresti, Ferlach, Geneve, Lisboa, Graz, Klagenfurt, Pula, Paris, Praha, Gorizia, Rijeka, Roma, Thessaloniki, Trieste, Udine, Venezia, Villach, Warszawa, Wien

OSEBNA IN ZEMLJEPISNA IMENA:

V večjem delu zahodne evrope je pred enajstimi stoletji vladal karel veliki, ki je komaj znal brati

in pisati, a je vseeno zgradil veliko cesarstvo. Bil je frank, pripadnik enega izmed ljudstev, ki je napadlo v petem stoletju rimsko cesarstvo. Karel veliki je napadel italijo, bojeval se je z avri in sasi v nemčiji, osvojil je španijo in preprečil muslimanom, ki so tam živeli, da bi ogrozili ostali del stare celine. Papež leon III. je kronal karla velikega za rimskega cesarja na božič leta 800 v baziliki svetega petra v večnem mestu rimu.

NAPIŠI VELIKO ZAČETNICO, KJER JE POTREBNO:

V sloveniji imamo cerkev svetega donata na donački gori. Pod goro počiva vas donačka gora.

Beseda donat pomeni darilo, zato je mineralna voda Donat iz rogaške slatine darilo iz zemeljskih globin.

Drugi izraz za slovenca je janz ali kranjski janz. Tako je ruski janz ivan, pri angležih je john, na nemškem je johann, italijanski pa bi bil giovanni. Podobno kot na slovenskem, kjer pomeni izraz janz tudi neiznajdljiv človek, tudi drugi evropski narodi uporabljajo to ime v prenesenem pomenu za nerodo.

REŠITVE:

OSEBNA OBČNA IMENA: Vsi ljudje, belci, črnci, mestici, mulati, rdečkožci, naj si v roke sežejo. Čeprav so mu ob njegovem rojstvu rojenice napovedale dolgo življenje, ga nobena vila ni mogla rešiti. Marsikateri meščan zavida vaščanom lepo naravo in svež zrak, hribovec pa bi rad z dolincem zamenjal strme pašnike za ped ravne zemlje. Med kristjane spadajo katoličani, pravoslavni in protestanti. Naš direktor je ob svojem prihodu zamenjal tajnico, blagajničarko in predsednika upravnega odbora. Naj bo kmet ali kralj, doktor ali klošar, vsi so pred sodiščem enakopravni. Delavkam v Dekorativni pravijo dekorativke.

NASELBINSKA IN NENASELBINSKA IMENA: Najgloblja točka v morjih je Marianski jarek v Tihem oceanu blizu Japonske, ki je celo globlji, kot je višina Mount Everesta. Našo državo, tisto na sončni strani Alp, Slovenijo, lahko uvrstimo med majhne države. Prestolnica Velike Britanije je

London. London so osnovali že Rimljani. Še danes je glavno mesto Anglije. Središče Severne Irske je Belfast, Škotske Edinburgh in Walesa Cardiff. Glavno mesto Irske pa je Dublin. Znamenitost renške doline je pečina Loreley, ki leži zahodno od Wiesbadna. Legenda pravi, da je vodna vila s te pečine s svojim petjem zvabljala mornarje v smrt. Vse avstralazijske puščave so v Avstraliji, in sicer: Gibsonova puščava, Velika peščena puščava, Velika Viktorijanska puščava in Simpsonova puščava.

Reka Reka izvira jugovzhodno od Ilirske Bistrice in teče po Reški dolini. Na robu Krasa ponikne v znamenitih Škocjanskih jamah. Koprsko primorje sega do roba Tržaškega in Podgorskega krasa, ki strmo pada v dolino Rižane

SLOVENSKA IMENA TUJIH

MEST: Atene – Athiana, Bruselj – Bruuxelles, Budimpešta – Budapest, Bukarešta – Bucuresti, Borovlje – Ferlach, Ženeva – Geneve, Lizbona – Lisboa, Gradec – Graz, Celovec – Klagenfurt, Pulj – Pula, Pariz – Paris, Praga – Praha, Gorica – Gorizia, Reka – Rijeka, Rim – Roma, Solun – Thessaloniki, Trst – Trieste, Videm – Udine, Benetke – Venezia, Beljak – Villach, Varšava – Warszawa, Dunaj – Wien.

OSEBNA IN ZEMLJEPISNA

IMENA: V večjem delu zahodne Evrope je pred enajstimi stoletji vladal Karel Veliki, ki je komaj znal brati in pisati, a je vseeno zgradil veliko cesarstvo. Bil je frank, pripadnik enega izmed ljudstev, ki je napadlo v petem stoletju rimsko cesarstvo. Karel Veliki je napadel Italijo, bojeval se je z Avri in Sasi v Nemčiji, osvojil je Španijo in

preprečil muslimanom, ki so tam živeli, da bi ogrozili ostali del stare celine. Papež Leon III. je kronal Karla Velikega za rimskega cesarja na božič leta 800 v baziliki svetega Petra v večnem mestu Rimu.

VELIKA ZAČETNICA: V Sloveniji imamo cerkev svetega Donata na Donački gori. Pod goro počiva vas Donačka Gora. Beseda donat pomeni darilo, zato je mineralna

voda Donat iz Rogaške Slatine darilo iz zemeljskih globin.

Drugi izraz za Slovenca je Janez ali kranjski Janez. Tako je ruski Janez Ivan, pri Angležih je John, na Nemškem je Johann, italijanski pa bi bil Giovanni. Podobno kot na Slovenskem, kjer pomeni izraz janez tudi neiznajdljiv človek, tudi drugi evropski narodi uporabljajo to ime v prenesenem pomenu za nerodo.

IMELI SMO LJUDI

Sebastijan Krelj

Rodil se je leta 1538 v Vipavi. Študiral je na Univerzi v Jeni pri reformatorju Matiji Vlašiču (Flaciju). 1563 je postal pridigar v Ljubljani, po Trubarjevem drugem odhodu v Nemčijo pa superintendent slovenske cerkve. Umrl je 1567 v Ljubljani za jetiko.

Med vsemi slovenskimi protestantskimi kulturniki je bil najbolj izobražen. Izdal pa je samo dve deli:

Otročja biblija - katekizem (1566) in

Postila slovenska - razlage nedeljskih in prazniških evanجيلjev (1567).

Poleg tega je pisal tudi pesmi za druge protestantske pesmarice.

Najizvirnejši del njegovih spisov je jezik. Zboljšal je Trubarjev črkopis s tem, da je dosledno uporabljal znamenja za sičnike in šumnike ter jim dodal še nekaj novih znamenj. Izogibal se je germanizmom, pa tudi dolenskimi posebnostim, tako da se je že bližal idealu knjižnega jezika, ki naj bo čim bolj dostopen vsem Slovencem in slovenskim narečjem.

Velja za prvega pisca, ki je zavestno in načrtno skrbel za jezikovno kulturo.

Zdravica

Dr. France Prešeren

Stanko Premrl

Čvrsta in veselo

Mešani zbor

1. Pri ja-tli ob-ro-di - le so tr - te vin-ce nam sla dko, ki
 2. Ko mu naj-prej ve - se - lo sra - vi - co bra-tje, čmo za pet? Bog
 3. Bog ži - vi vas, slo - ven - ke, pre le - pe zlatne ro - ži ce! Či
 4. Ži ve naj vsi na-ro - di, ki hre-pe - ne do - čo - kat dan, da

f

1. nam o - ži - vlja ži - le, sr - ce raz - ja - sni in o - ko; ki vto - pi
 2. na - šo nam de - že - lo, Bog ži - vi ves slo - ven - ski svet! Bra - te vse
 3. ta - ke je mla den - ke, koč na - še je kr - vi de - kle. Naj si - nov
 4. ko - der son - ce ho - di, pre - pir bo iz sve - ta pre - gnan, ko ro - jak

p

1. ki vtopi
 2. Brate vse
 3. Naj sinov
 4. ko rojak

1. vse skr - bi v po - tr - tih pr - sih up bu - di, ki vto - pi
 2. kar nas je si - nov slo - ve - če ma - te - re, bra - te vse
 3. za - rod nov iz vas bo strah so - vra - žni - kov, naj si - nov
 4. prost bo vsak ne vrag, le so - sed bo me - jak, ko ro - jak

p

1. vse skr - bi
 2. kar nas je
 3. za - rod nov
 4. prost bo vsak

p ki vto - pi
 bra - te vse
 naj si - nov
 ko ro - jak

1. vse skr - bi v po - tr - tih pr - sih up v po - tr - tih pr - sih up bu - di.
 2. kar nas je si - nov slo - ve - če ma - te - re, slo - ve - če ma - te - re.
 3. za - rod nov iz vas bo strah so - vra - žni - kov, bo strah so - vra - žni - kov.
 4. prost bo vsak, ne vrag, le so - sed bo me - jak, le so - sed bo me - jak.

f

1. vse skr - bi
 2. kar nas je
 3. za - rod nov
 4. prost bo vsak,

• Dr. Ludovik Strauch, lektor za slovenski jezik, Vam prevede vse vrste listin, strokovne tekste in knjige - iz slovensčine v nemščino in obratno. Tel.: 07621 - 476 - 90, Säcker Str. 2, D - 79540 Lörrach.

• PREVODI – Sodno zapriseženi prevajalec za nemščino mag. Slavko Kessler vam uradno prevede vse vrste listin in strokovnih besedil. Telefon 80538 München, Liebigstr. 10, tel.: 089 / 22 19 41

• Dragi rojak! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovensčini ali nemščini.

• Za vaše zdravje! Električni masažer z grelnim elementom, magneti, akupresura in akupunktura.

Elektromagnetni valovi povzročajo v telesnem tkivu vibracije, s tem aktivirajo celice ter omogočajo pravilen krvni obtok. Aparat segreva mišice, pripomore k njihovi elastičnosti, bolečine se ublažijo ali prenehajo. Pomaga pri vseh revmatskih boleznih, neuralgiji, artritisu, migreni, visokem krvnem pritisku, hladnih nogah in rokah, športnih poškodbah, teniškem poklopcu, masaži lic itd.

CENA: 152 DM s poštnino.
Zahtevajte naš prospekt.

JODE, Schwanthalerstr. 1, D-8000 München 2, Tel. 089/55 50 34.

• Palace hotel je v samem središču Gorice, 1 km od državne meje. Znan je po odlični restavraciji, dnevnim barom, ima veliko konferenčno dvorano za 100 oseb in malo za 40 oseb. Je moderno opremljen hotel s 75 sobami (150 ležišč). V sobah je kopalnica, sušilec za lase, mini bar, telefon, radio in TV. Parkirni prostor je zavarovan.

Palace hotel, Corso Italia, 63, 34170 Gorizia, tel. 0039-481-82166, faks 0039-481-31658. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Hotel Emona, II. kat., v zgodovinskem središču Rima. Vse sobe imajo lastno kopalnico, RTV sprejemnike, telefon, mini bar, air condition. Osebe govori slovensko in bo poskrbelo za vaše ugodno počutje. Poleg hotela je lasten avto park. Pokličite nas po telefonu 0039-6-7027911 ali 7027827 ali po faksu 7027878. Naš naslov: Hotel Emona, Via Stabilia, 23 - 00185 Roma. Slovenski gostje imate poseben popust!

• Naprodaj je vogalna vrstna hiša z nekaj zemlje, 120 m2 stanovanjske površine, okolica Ljubljana - sever. Marija Strukelj - Westerwald str. 4 - 73527 Schwäbisch Gmünd Deutechland.

• Prodajam novo stanovanjsko hišo skoraj v celoti dokončano s posebnimi prizidanimi

garažami in nekaj zemlje ter vrtom. Hiša stoji ob mešanem gozdu približno 300 m od glavne ceste. V hiši je centralna kurjava in ima lasten vodovod. Najbližnji kraji so Šmarje pri Jelšah, Rogaška Slatina, Atomske toplice in Podčetrtek. Ti turistični kraji so oddaljeni od 10 km do 15 km. Hiša je primerna tudi za obrtno dejavnost ali za upokojece z čudovitim mirom.

Za morebitno prodajo objekta se odselim v 48 urah.

Cena stanovanjske hiše je 120.000 DEM.

• V Mariboru prodajam še nedokončano enonadstropno hišo s telefonom, kabelsko TV, centralno in asfaltom do garaže. Lokacija 2 km od središča mesta, železniške in glavne avtobusne ter 50 m od lokalne postaje. Vselitev možna takoj. Cena 130.000 DM. Informacije na tel. v ZRN: 0049-5241-59583, Hainc.

• V Žalcu prodajam enostanovanjsko visokopritlično hišo (90 m² stanovanjske površine) z 900 m² vrta; cena 140.000 DM. V poštev pride tudi zamenjava blizu Ljubljane z doplačilom. Naslov: Maria J-RESEN, Lindernring 15, 82024 Taufkirchen, Deutschland

• V Sp. Kungoti, pri Mariboru, prodajam 2 gradbeni parceli, vsaka približno 8.000 m²

Informacije: Mirko Grandošek, telefon: 00386/62/656123

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 35 DEM. Trikratna objava oglasa stane 90 DEM, celoletna 250 DEM. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu.

Oglas lahko plačate pri vašem duhovniku ali pa na uredništvu.

- Kadar je moja žena nasajena, jo vedno spravim v dobro voljo.
- Kako pa to narediš?
- Ven grem.

😊
Rjava medvedka je vprašala belo:
- Kje si dobila pralni prašek?

😊
- Zakaj pa tvoj pes ne je konzervirane hrane?

- Saj bi jo jedel, pa nima ključev za odpiranje konzerv.

😊
- Zakaj tako vztrajaš, da bi bila najina poroka v kar največji tajnosti?

- Veš, moja žena je na te stvari zelo občutljiva.

😊
- Vaš mož ima vodenico.

- O, groza! Saj sploh ne zna plavati!

😊
Študent piše domov:
... in kot dokaz, da vam vsem še vedno dobro gre, mi pošljite tisočaka.

- Ali pomagaš ženi pri domačih opravilih?
- Ne.
- Zakaj ne?
- Ker vse naredim sam.

😊
K točilni mizi pride Janez, pokaže na veselega, nadelanega gosta in reče natakarku:
- Isto, prosim!

😊
- S psom znam ravnati. Našega Reksa sem odvadil ležanja pod kavčem.

- Kako si to dosegel?

- Kavču sem odžagal noge.

😊
Na plesu v maskah:
- Kaj naj naredim, tisti moški me zasleduje?
- Snemi masko.

😊
- Kaj, tvoj sin študira v Angliji? Kaj pa bo, ko bo doštudiral?
- Starec.

- Slišal sem, da si naredil tečaj prve pomoči. Torej lahko že pomagaš?
- Seveda!
- Torej mi posodi tisočaka.

😊
- Srečal sem čudovito plavolasko, zaljubljen sem se na prvi pogled!
- Se boš z njo poročil?
- Ne, pogledal sem jo še enkrat.

😊
Nace stoji žalosten pred gostilno. Prijatelj ga vpraša:
- Kaj je s teboj, nimaš denarja za pivo?
- Denar imam, samo žejen nisem.

😊
- Preživljam se s pisalnimi strojem.
- Kaj pa pišeš?
- Pisma staršem, za denar.

😊
- Zakaj vrtaš luknje v pod?
- Streha mi pušča, voda pa mora nekam odteči.

ANGLIJA

LONDON SW9 OLS, 62, Offley Road, tel.+ faks 0171 - 735 - 6655, **Stanislav Cikaneč**

AVSTRIJA

A-1050 WIEN, Einsiedlergasse 9-11, tel. 1-544 2575, **Anton Štekl**

A-8020 GRAZ, Mariahilferplatz 3, tel. 0316 - 91 31 69 - 37, **p. mag. Janez Žnidar**

A-4053 HAID b. Ansfelden, Kirchenstraße 1, tel. 07229 - 88 3 56 - 3 (ob petkih popoldne in ob sobotah), **Ludvik Počivavšek**

A-6800 FELDKIRCH / Vorarlberg, Herrengasse 6, tel. 05522 - 73100 34850, **Janez Žagar**

A-9800 SPITTAL / Drau, Fridtjof-Nansen-Str. 3

BELGIJA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj**

B-6200 CHÂTELINEAU, 10, rue de la Revolution, tel. 071 - 39 73 11, **Kazimir Gaberc**

FRANCIJA

F-92320 CHATILLON, 3, Impasse Hoche, tel. 1-42 - 53 64 43, faks 1-42 53 56 70, **prelat Nace Čretnik, Silvo Česnik, Martin**

Retelj

F-57710 AUMETZ, 9, rue Saint Gorgon, tel. 82 91 85 06, **Anton Dejak**

F-57800 MERLEBACH, 14, rue du 5 Decembre, tel. 87 81 47 82, **Jože Kamin**

F-06300 NICE, 17, rue de Sospel, tel. 93 56 66 01, **Franjo Pavalec**

ITALIJA

SLOVENIK, I-00178 ROMA, Via Appia Nuova 884, tel. 06 - 718 47 44, faks 06 - 718 72 82, **msgr. dr. Maksimilijan Jezernik**

MILANO: **msgr. dr. Oskar Simčič**, Corte S. Ilario 7, 34100 Gorizia, tel. 0 418 - 32 123

NEMČIJA

D-10829 BERLIN, Kolonnenstr. 38, tel. 030 - 784 50 66, faks 030 - 788 33 39, **Izidor Pečovnik**, tel. 030 - 788 19 24

D-46149 OBERHAUSEN, Oskarstr. 29, tel. 0208 - 64 09 76, **Janez Pucelj**, tel. + faks 0208 - 644 277, **Stanislav Čepiak**, diakon

D-50674 KÖLN, Moltkestr. 119 - 121, tel. in faks 02 21 - 52 37 77, **Martin Mlakar**

D-60596 FRANKFURT, Holbeinstr. 70, tel. 069 - 63 65 48, **Janez Modic**

D-68159 MANNHEIM, A 4, 2, tel. 06 21 - 28 5 00, **Bogdan Saksida**

D-85055 INGOLSTADT, Feldkirchner Str. 81, tel. 08 41 - 59 0 76, **Stanislav Gajšek**, tel. + faks 0841 - 92 06 95

D-70184 STUTTGART, Stafflenbergstr. 64, tel. 07 11 - 23 28 91, **Janez Šket**, tel.+ faks 07 11 - 2 36 13 31

D-72764 REUTLINGEN, Krämerstr. 17, tel. 07 121 - 45 2 58, faks 07121-47227 **Janez Demšar**, Urbanstraße 21, D-72764 Reutlingen, tel. 0171-5270752

D-86199 AUGSBURG, Klausenberg 7c, tel. 08 21 - 97 9 13, **Joško Bucik**

D-89073 ULM, Olgastraße 137, tel. 07 31 - 27 2 76, **Joško Bucik**, voditelj **dr. Marko Dvorak**

D-80538 MÜNCHEN, Liebigstr. 10, tel. 089 - 22 19 41, **Marjan Bečan**

NIZOZEMSKA

B-3630 EISDEN, Guill. Lambert laan 36, tel./faks. 089 - 76 22 01, **Vinko Žakelj**

ŠVEDSKA

S-411 38 GÖTEBORG, Parkgatan 14, tel.+faks *46 (0)31 711 54 21, **Zvone Podvinski**

ŠVIČA

CH-8052 ZÜRICH, Schaffhauser Str. 466, Postfach 771, tel. 01 - 301 31 32, faks 01 - 303 07 88, **p. Robert Podgoršek**,

Seebacherstr. 15, Postfach 521, CH-8052 Zürich, tel. 01 - 301 44 15

CH-4500 SOLOTHURN, Kapuzinerstr. 18, tel. 065 - 22 71 33, **p. Damijan Frlan**

RAFAELOVA DRUŽBA, 61001 Ljubljana, Poljanska 2 tel. + faks 061-13 32 075, voditelj: **Janez Rihar**, 61120 Ljubljana, Nove Fužine 23, tel. 061 - 454 246, faks 061 - 446 135

